

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ
BUCUREȘTI

Cota 138561

Inventar 706051

767 -

AUTORII ROMÂNÎ,
VECHÎ ȘI CONTIMPORANI

EDIȚIUNE ȘCOLARĂ
APROBATA DE MINISTERUL ÎNSTRUCȚIUNII PUBLICE
ȘI AL CULTELOR

DOSITHEIU

VIETILE SÂNȚILOR

BUCURESCI
Editura LIBRĂRIEI SOCECŪ & Comp.

1895

Biblioteca Centrală Universitară

BUCUREȘTI

Cota

138.561

Inventar

706.051

B.C.U. "Carol I" București

C706051

42193.—Stabilimentul grafic I. V. Soceă.—București.

Rc 375/11

B 15016

DOSITHEIU

Mitropolitul Dositheiū este urmașul, de și nu imediat, la scaunul Mitropoliei Moldovei, al Mitropolitului Varlaam.

Ca și Varlaam, el a învățat literatura noastră bisericească și națională cu mai multe lucrări.

Dositheiū s'a născut în Moldova cam pe la anul 1630. Póte că data nașterii sale să cadă mult mai 'nainte de 1630, de óre-ce după părerea unor istorici el să fi fost Episcop de Huși deja la anul 1659.

Monastirea unde 'și-a primit călugăria a fost Probota, și înainte de călugărie se numea Dumitru, fiul lui Bărilă și al Misirei.

Dositheiū era un bărbat cult. El cunoscea mai multe limbi; așa, de pildă, el cunoștea bine limbile slavă, polonă, grecă și ceva latinește.

În Iulie 1671 Dositheiū, după ce trecuse de la Episcopia de Huși la cea de Roman, deveni Mitropolit, menținându-și scaunul până la căderea

lui Petriceicu-Vodă, când se duse în Polonia, unde se folosi mult de știință și unde 'și și scrise psaltirea sa, tipărită la Uniev la 1673.

Cu venirea în țară a lui Antonie Ruset (1676), Dositheiū își reia scaunul și cu multă râvnă caută a introduce limba românească în cult.

Pe timpul invasiunei Polonilor sub Sobieschi, Dositheiū, luând cu sine și móștele sântului Ión noū din Sucéva, împreună cu odóarele Mitropoliei, se duse la Zolchiev. De aci el fu numit de Petru cel mare Episcop de Azov unde păstori până la sfirșitul vieței sale, încetând din viață la Taganroc la 1711 în o etate fórte înaintată.

Din scrierile lui Dositeiū avem :

1. Psaltirea în versuri, tipărită la Uniev, 1673.
 2. Acatistul, tipărit tot la Uniev, 1673.
 3. Paremiile, tipărite în Iași, la 1683.
 4. Molitvelnicul, tipărit în Iași, la 1680.
 5. Liturghia, tipărită în Iași, la 1680.
 6. Prológele tuturor sfinților—Iași, 1683.
-

DOSITHEIU

VIETILE SÂNTILOR

Septembrie 20.

Intr'acéstă lună 20, svântul ¹⁾ marele mucenic Evstathie și Theofist, și doi cuconî ai lor, Agapie și Teofist.

Acesta svîntul marele mucenic Evstathie era Stratilat, adecă Hatman pre oști, la Rîm ²⁾ în zilele lui Traian Impărat. Și-i era numele Plachidas, iară fâmeia sa Tatiani. Și era foarte bogat; și-i era drag a face milă la săraci și mișei ³⁾. Și fiind Elin, adecă necreștinat, dinăórá eșind la vînat, vëdu un cerb, și începu a'l lua în gónă, și apropiindu-se să-l ajungă, vede între córne cinstita cruce a lui Christos, și glas veni de la cruce dîcînd: O! Plachide, acé ⁴⁾ mă ieși în gónă, eú sînt Christos, și dentr'aceea s'a botezat și atâta 'i-aú datu-i rësboiú pismașul cel su-

¹⁾ svântul = sântul. — ²⁾ Rîm = Roma. — ³⁾ mișei = nevoiaș, reputincioș. — ⁴⁾ acé = de ce, pentru ce.

fletesc, cât saă scăpat și de avere și de cununi și de femeie. Femeia fu robită, cuconi apucați de lei și pre sine la grea sărăcie. D'aci ¹⁾ s'aă aflat cu femeia-ș și cu cuconii cu minune de lungă poveste și fu cercat ²⁾ de la Impăratul și aflat și pus iarăși la cinstea cea d'întâiu. Și cu multe bunătăți mulțumi lui Dumnezeu. Și mai târziu obirși nevoînța cu mucenicie; că scornindu-se gónă asupra creștinilor, Sănția Sa stătu tare de mărturisi pre Domnul nostru și Dumnezei Iisus Christos, și fu băgat cu femeia și cu cuconii într'un boă de aramă înfocat și așa 'și-a luat cununa vieței împărăției cu aleși în ceriū.

Septembrie 20.

Intr'acéstă-și di, pomenirea svînților părinților noștri Ipathie Episcopul și Andrei prectul.

Acești svânți fiind din Lydia, de cuconi mérseră la școlă, Ipathie 'și-a iubit călugăria iară Andrei propoveduitor în biserică și biruia pre alalți nu numai cu postul și privi-

¹⁾ d'aci = după aceia. — ²⁾ Cercat = căutat.

ghérea și rugile, ci și cu de tótă mintea cea cu smerenie și libovă (?) și oblicind de dênșii Episcopul de Efes i-aũ trasu-ı la sine. Decı pre Ipathie la chironit, Episcop, iară pre Andreiũ, preot. Și oblicind de sântiile sale, acel nepriatin de svânti, Leon Impăratul, i-aũ chemat și i-aũ băgat în temniță, aruncându-ı (smâncindu-ı) și trăgându-ı, apoi învață de le despoe sântele capete și usă ¹⁾ pre sântele barbe cu smólă, și în mijlocul orașului 'i duseră, de-ı junghiară în porțile Csirolofului aruncându-ı cânilor.

Intr'acésta-și di Sântul Martin Papa de Rim și Maxim și cu soțiile sale ²⁾.

Acești svânti faceră ³⁾ sobor în Rım de preună cu mulți pravoslavnicı, și proclețiră ⁴⁾ erésa lui Consta Impărat de Țarigrad nepotul lui Iraclie. Și oblicind Consta Impărat, întâiũ închise pre svântul Maxim și ucenicul sântiei sale Anastasie; d'acia i-a trimis la închisóre în Trakia. Și iarăși aducându-ı i-aũ scos la întrebare, iară sântiile sale 'l înfruntară, și-ı

¹⁾ usă = unsă. — ²⁾ soțiile sale = ceı împreună cu ei, tovarăși. — ³⁾ faceră = făcură. — ⁴⁾ proclețirı = afurisirı, condamnărı.

probrăjiră¹⁾ ereticia, și le taie vârfurile limbilor și degetelor și-i trimisă în Lazichia, în urgie. Și mână²⁾ de aduse și pre svântul părintele nostru Papa de Rîm Martin, la Țarigrad, și-l băgă la închisore făcându-i multe scrâbe³⁾. Și trei ani încheiați l'a ținut în Xerson; deci svântul Anastasie împlînd 20 de ani cu închisorile se sfârși întru Domnul Christos; și Theodor așîderea; iară Evprepie stătu la închisore de izganie numai un an, așîderea și Maxim. Iară dintru svânti părintele nostru Martin, răbdând multe nevoi în Xerson răpausă și mersă către Dumnezeu. Iară svintele lui mōște le astrucară⁴⁾ de în afară de cetatea Xersonului; și pre urmă s'a mutat la Țarigrad la besérica prea svintei Dumneđeū născătorei în Vlacherne.

21 Septembrie.

*Intr'acēsta di, pomenirea svântului apostol
Condurat.*

Acesta fiind vechiū și mult învățat om, a propoveduit strigînd cuvîntul lui Dumneđeū

¹⁾ probrăjiră = vădiră, dovediră. — ²⁾ mână = trimise. — ³⁾ scrâbe, necazuri, neajunsuri. — ⁴⁾ astrucară, = le culcări, le îngropară, le puseră.

în Athine și în Magnisia, și pre mulți i-a străluminat cu dăscălia dogmelor și poruncilor de-i-a adus la lumina cunoștinței lui Dumnezeu. Pentru-aceia fu isgonit de la turmasa din Athine, de gonaci¹⁾; întâiu cu pietrii împrôșcat și în foc ispitit și cu alte munci; mai apoi luă cununa de mucenicie, la Elie Adrian Impărat, ce a fost într'același chip Ierusalimul, și i-a schimbat numele Elia sau Iliia.

22 Septembrie.

Intr'acésta di Sântul Foca Grădinarul.

Acesta era din Sinop, cetate bătrână și vestită. Meșteșugul lui era inul ce lucra și agonisea, și ce agonisea, ținea de obște, adică da lipsiților milostenie. Și avea mare grije a-și podobi sufletul cu bunătăți; pentru aceia nu s'a putut ascunde ci s'a vădit și sântia sa, ca un prisne al lui Dumnezeu priatin, de aũ prins veste și Ighemonul. Deci trãmisã Ighemonul ucigași, și venirã de-i sălãșlui și-i ospãtã și întrebãndu-i cu ce trãbã îmblã, iarã ei 'i spuserã taina, cã îmblã de

¹⁾ gonaci = persecutori.

cércă pre Foca să-l omóre. Iară sânția sa decă auđi așa, abātu ¹⁾ de-și gătă morméntul de îngropăciune și de aceia să spusă către dênșii: eú sunt acel Foca carele cercați voi; lor li se făcea milă, iară logodnicul lui Christos încă 'i ruga să-și obrătésca ²⁾ porunca ce li s'a dat de la Ighemon. Și fu sânția sa tăiat și ridica jrítva ³⁾ lăudată lui Dumneđeú.

25 Septembrie.

Intr'acéstă lună în 25 pré cuviósa maica nóstră Eufrosina, fica lui Pafnutie eghipténul.

Acéstă prea cuvióasă Eufrosină, a fost hiica ⁴⁾ lui Pafnutie și Mariei, rudă mare și bogată. Cucóna de ruga părinților că erau sterpi, și dacă o crescură, ea avênd în inimă duhul sânt, părăsi lumea și îndrăgi viața călugărescă s'a tăinuit ⁵⁾ și s'a îmbrăcat voinicește ca un scop împērătesc din casa Impēraturului s'a făcut, puindu-și numele Smaragd; și merse la sânta monastire bărbătésca de se călugări nevoind să se amistuiască de către părinții săi, să nu o pótă afla, și împlându-și voia

¹⁾ abātu = să aduse. — ²⁾ obrătésca = indeplinésca. — ³⁾ jrítva = jertvă. — ⁴⁾ hiica = fica. — ⁵⁾ tăinuit = s'a ascuns.

cea dorită aŭ dobândit; dar nu-î putință să-și pótă povesti truda și ruga ei și nevoința cu care a adevăsât, ș'aŭ topit acel trup móle și gingaș; că face de să miră toți de strădania ei; lăsând pre tatăl ei, acea fericită și bună hiică alergă de se află în mijloc de călugări, ca piatra smaragdului de carea se face mare căutare de ómenii ei, mai vîrtos de tatăl ei, carele plângend și hlipind cu durere de la inimă pentru departe ducerea ei suspinând și cercând munții și prăpăstiile și pustietățile, chinuindu-se 38 de aí¹⁾ căutând să o vadă; și venind adesea de o vedea și nu o cunoștea, că avusése de demult obiceiŭ de venea la zile mari de rugă Pafnutie la acea sântă mănăstire din tineréțe. Și din ruga lor 'i dedăse Dumnezeŭ acea hiică, pentru aceia și după ducerea ei venea adesea acolo de cerceta pre toți călugărașii pre la chilia, și mai mult venea la Smaragd de-l vedea că-î erea mai drag; și Dumnezeŭ aŭ acoperit de n'aŭ mai priceput că-î hiică-sa nici alt nime. Mai apoi de tóte povestindu-î tóte patimile sale tatăl către hiică cu jale, cu lacrimi 'i-a đis Smaragd: eŭ nénio hiică-ta Eufrosina, ci

¹⁾ aí = anŭ.

te bucură părintele meu că te vei muta în ceriū, dobândindu-ți acéstă dobândă, pentru truda ta cea lungă ce-ai purtat. Iară el Pafnutie unde-i înțelėsă și o cunoscū, cădu la pământ ca mortul de prea slăvit lucru și minunat; și grăind cuvintele cele de apoi să repaosă în mâna lui Dumnezeu. Ce jale și ce plâns și umlénie aū fost și polzuniță sufletescă, pentru să nu lungim prologul, am lasat pre sama istoricilor să-și citescă iubitul cetitor. Iară Pafnutie lăsând averea și moșia, luă dor ¹⁾ dumnezeesc și obiceiul hiică-sa și puținel trăind în podvig călugărește, și pre acea rogojióră a hiică-sa ațipind, repaosă și se mută în salașele ceriului, depreună în véci bucurându-se la Dumnezeu.

27 Septembrie.

*Intr'acéstă lună în 27 pomenirea sântei mucenice
Epihariei.*

Stihuri:

«Indrăsnéța Epihara către lance
Ajutor avênd dumnezeiasca pace».

¹⁾ dor = dar.

Epihara mucenița lui Christos era la Rîm în zilele lui Dioclitian; și fu prinsă de Cezar eparhul și mărturisind cu îndrăsnire numele Domnului Christos o spânzurară și o strujiră, deacea ¹⁾ o bătură cu mâini de plumb de 4 slujitori carii, făcînd rugă sînta i-aŭ pomorîtu-i sîntii îngerî: deacea eșind respunsul să-i tae capul, piatra de sub picioarele ei a savorit mulțime de apă; și lovită cu sabia de tăetorul 'și déde în mâna lui Dumnezeu sufletul.

Intr'acéstă-și și, pomenirea sîntului mucenic Calistrat și cei cu dînsul sînti 49 de mucenici.

S'aceștia sînti la Dioclitian Impërat era la Rîm, și prins fiind sîntul Calistrat de perșetiŭ Stratilatul, și pre Domnul Christos mărturisind Dumnezeu adevăr a fi, fu bătut fôrte, deacea 'l traseră preste piele cu hîrburi ciușinoșe de mare; deacea 'l băgară în sac și 'l aruncară în mare, și crăpînd sacul a eșit sâșătos, și vedînd minunea cei 49 de oștênî creșură Domnului Christos, carii bătîndu-i persentiŭ 'i-aŭ băgat în temnița cu Calistrat.

¹⁾ deacea = apoŭ, dupŭ aceia.

Și-i învăța sântia sa de giudețul Domnului Christos și de înviéré și de suflete; déceia scoțindu-l din temniță cu cei 49 de slujitori și făcând la Dumnezeu rugă, cădură toți idoli de prin capiște, de se zdrobiră, și vedând această minune creștură și alalți 184 de voinici, și tuturor depreună li se tăiară capetele și mérseră sufletele lor la Dumnezeu în horbă cu îngerii în ceriū de ved și se îndulcesc de sânta Troiță.

Septembrie 28.

Intr'acéstă lună 28, svântul părintele nostru Hariton Ispovednicul¹⁾.

Acesta svânt părintele nostru Hariton era în zilele lui Avrilian Impărat. Din Iconia Licavnilor adus fiind svântia sa înaintea starostei și cu îndrăsnire pre Christos Dumnezeu mărturisind fu bătut de 4 bătători și cu foc ars și decă tăiară pre Avrilian, scăpând sântia sa, și cădând în tâlhari la pustie și legat, scăpă într'acesta chip, în ulcioru ce avea tâlharii vin de băut s'aū tras o năpârcă ș'aū borit veninul într'însul, de care decă băură

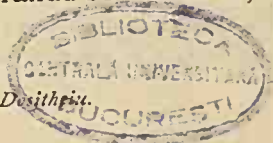
¹⁾ Ispovednicul = mArturisorul.

repară îndată; iară sântia sa vîrtopa aceea face beserică, și mulți călugări strînsă și acea Mănăstire; din piatra vîrtosă scósă isvorăște apă, și iștélitori s'aũ arĕtat a tóte bóle; și bĕtrânețe adânci, părăsi lumea.

Intr'acĕsta'ș și, pomenirea svântului mucenic Marcu, păstorul de oi; și svînții mucenici și bunii frați: Alexandru, Alfeu și Zosim, și svîntul mucenic Pimen, și sînții mucenici Nicon, Neon, Iliodor și alorlanți fĕte și fĕte.

Aceștia svînți erau în zilele lui Dioclitian împĕrat în cetatea Pisidiei, Magnus fiind Igheton. Iară fericitul Marcu era păstor de oi, și marele capului alb și mare de ajungea la mesne. Și decă să știu că-i creștin, îndată 'l bănzurără și strugiră și 'l trimiseră în Clauopol, și fiind chemați faurii de aramă să facă legături mucenicilor, veniră trei frați: Ilfie, Alexandru și Zosim, ce locuiaũ în satul Pataliton, fiind de meștesug, meșteri la fier. Și începutul a bate hierul pre ileũ, începutul a curi¹⁾ ca apa, și li se slăbiră mâinile; iară ei mirându-se de ce fu, și auđind

¹⁾ curi = curge.

dumnezeesc glas învitându-i să intre în nevointă cu Marcu, ei nu se leniră, ci mărturisiră că sunt creștini; și îndată 'i bagară în virtéje și cu plumb topit 'i adăpară și în piatră 'i gavoziară de-i omorîră; iară Marcu încălțat cu tălpălage de muncă și bătut cât-va și cu jivale, împuns și limba tăiată și găvozdat în piatră, și-i tăiară capul. Așijderea și Icon și Iliodor și Neon, Priință și cu mulți prunci și prunce, le tăiară capetele tuturor, la locul ce se chemă *moromilion*.

29 Septembrie.

Intr'acéstă lună 29, prea cuviosul părintele nostru Chiriac oștelnicul.

Acesta era în zilele marelui Theodosie Impărat din Corinth. Tatăl Ión, preot la biserica Corintului; maica Evdochia; nepotul Petru Episcopul; cetăț de cină; și obrășind 18 ai, mărse la Ierusalim, de se face călugăr, la marile Evtimie. Și arătând multă nevoință, și înfruntând pre ceia ce era în gândul lui ori gen, și făcând cu facerea Domnului Chiristos multe minuni și sosind la adânci bănețe, aș premenit viața. Și era dară blând

și bun cu toții apropiat, adecă grăiași lesne
cu dânsul; și proorocea lucrurile cele viitoare
din dumnezeiasca descoperire, având trup
'nalt cu cuviință și dor, cinstit fiind, întregi
tote părțile trupului ferind, nici lécă slăbite
saș schimosite de bătrânețe. Fost'aș ore-când
și Egumen în lavra sântului Hariton.

Octombrie 1.

*Intr'acéstă di, pomenirea pré cuviosului părintelui
nostru Roman, făcătorul condacelor.*

Acesta dintru svinți părintele nostru Ro-
man, era de la Siria din orașul emesinilor,
diacon fiind la sânta beserică Viritho; și ne-
merind la Țarigrad, în șilele lui Anastasie
Impăratul, rămase la svânta beserică a svintei
Dumnezeș născătorei, în locul ce se chiamă
Kira, petrecând cu frica lui Dumnezeu și cu
cinste, și păzind cu privigherea vedeniilor la
slujbele vlachernelor, acolo slujba panichida,
adecă vdeniile, și iară se întorcea la Kirul,
unde și darul faptului condacelor a dobândit,
arătându-se pré sânta Dumnezeș născătorea
în vis, dându-i hrâtie, și poruncindu-i să o mă-
nânce, 'i păru că 'și-aș deschis gura ș'aș în-
ghișit hârtia; și era atunci născutul Domnului

Christos; și îndată cum se deșteptă s'a suit pre anvon și începu a cânta, *dva die pre-sanștestvînago rajdiet*. Și făcând și alorlante prasnice condacele și încă și al svinților, de sunt mai bine de o mie condacele ce au făcut sânția sa. Și așa cu pace s'a săvîrșit.

Intr'acésta'și gli svântul mucenic Dominic.

Acesta svânt erea de la Tesalonic, adecă de la Solun. Ca un creștin, fu prins de Maximian Impărat, când veniră de-și făcea cuștă împărătește. Și puindu-l înaintea sa la întrebare, 'i dîse rēstit cu mînie: pentru ce cu-tezi tu de mărturisești pre alt Dumnezeu, când sînt eū în scaun aicea în cetate, ci de ți-i voia să fii viū, pasă de ridică jrtfă bozilor; și nevoind svântul să se înduplece, învăță de-i raseră trupul cu răzătorile. Iară Maximian, vędēndu-se batjocorit și ocărât de svântul, nebăgāndu-i sama muncile, învăță de 'l scóseră afară de cetate, de'i sdrobiră fluerele și-i tăiară picióarele; și trăi șapte zile svântul, răbdānd usturime și nemāncānd, și lui Dumnezeu mulțumind, ș'aū dat sufletul în mână sântiei sale.

Octombrie 3.

*Intr'acéstă lună 3 pomenirea svântului Dionisie
Areopagitul.*

Acest svânt, întrecând pre toți cu bogăția și cu slova și înțelepciunea, și era unul din sfétnicii Areopagului, adecă la marmurea lui Mars, unde să strânge sfatul Athineilor. Și vinat de marele apostol Pavel, botezat și chirotonit Episcop și învățat de sântele și nepovestitele taine, de sântul și înțeleptul Ierotheiū. Și cărți lasă minunate și pré slăvite și 'nalte fórte, din carele este cu cale de tocmală, să povestesc de una. Mă dusei—dice—dînâórá în Crit și mă ospătă svântul Carp, om de se vré afla altul așa, isteț la socotéla Dumnezeștilor lucruri, pentru curăția sa cea multă a gândului, atât cât nice să atingea de dumnezeiasca liturghie a svințelor taine, de nu i se vrea arăta întâiū vre-o fantă și blândă videnie, la rugile lui céle din-tâiū; deci spunea, că dăunâórá scribindu'l un necredincios óre-care, și scrâba era acésta, că necredinciosul acela trăsase de la sânta besérică pre un creștin cu vicleşug către înșelăciunea sa și păgănia, și în șilele cele

puselor de rugă, făcându-se ca să róge cum se cade, pentru amêndoî, și luând pre Dumnezeu într'agiutor, să pótă întórce pre unul și pre altul, biruindu-i cu binele sântiei sale, nelipsit învêțându-i pururea, ca să-i sue la cunoștința lui Dumnezeu. Ce el lucru ce nu mai pățise mai 'nainte, nu știu cum atuncea, picênd la sufletul lui așa multă vrajbă și pismă, și să porni așa cum erea mânios, și era sară înprejur miază-nópte, ce avea obiceiū a se scula într'acea vréme la privighére singur la cântările dumnezeesti. Decî stând la rugă, în voróvã la Dumnezeu 'și făcea inima rea și tristă, cum nu se cade zicênd, că nu se cade să custe ómenii cei fără Dumnezeu, cari strică și strîmbézã, căile cele drepte ale lui Dumnezeu. Și grăind acestea, se ruga lui Dumnezeu, să le tae viața amêndurilor de o dată cu detunetul, cu sãgéta fulgerului. Și acéstea grăind, spunea că i s'a arêtat de vedu, că se depripã cutremurã casa unde sta, și despîcându-se întéiū din acoperãmênt în doue părți prin mijloc, și niște parã multă luminată, de lumină cu strălucori 'nainte sa, și să vedea descoperit locul, de pogorea lumina din ceriū, până la dênsul; și iarăși și cerul deschiat, și de asupra ceriului vedea pre sin-

gur Domnul nostru Iisus Christos, d'vorindu-i sântiî îngerî fără cislă de mulțime în chipuri de om, și vedënd aceste sus, să mira și să minuna ; iară când se plecă gios de cântă, d'ice că vedu pământul casei despicat cu o căscătură grósnică întunecată, iară pre cei doi ómeni ce-i blăstema, era înaintea sa la gura acelei prăpastii căscate îngroziți și tremurând și se scăpăta din picíore câte puțin, de apropia să cađă în prăpaste. Și de afund din prăpaste, eșea șerpi și balauri, de se 'n-văluia printre picíorele lor uruindu-i, îngrozindu-i, trăgënd când cu dinții, când cu códele bătându-i și rânjind asupra-le, și tot silind să-i arunce într'acea prăpaste căscată, uruindu-i, împingëndu-i și lovindu-i, și să vedea că erea decădéria de voe de nevoie, nevoință de réul câte puțin și înduplecându-se. Și zicea Carp, că să uita la cele de gios de privea, și de céle de sus nu-i gândia, și să mähnea făcënd voiéria, căci nu era căđută și apropiindu-li-se de multe ori să cađă ; și slăbind să voera blăstemënd ; și abia iarăși se ridica de căta în sus către ceriü, și vedu cerul tot cum era înteiü deschis, iar pre Domnul nostru Iisus Christos, făcëndu-i-se milă pentru lucrul ce se făcea, și sculându-se de

pre scaunul acela de din sus de ceruri a sântiei sale și până la dênșii pogorînd și mâna bună tinđându-le și îngerii cu Sântia sa împreună sprejinind și ajutând, altul, altul de acei ómeni să nu cađă să piaie într'acele prăpaste. Și zise Iisus Christos, către Carpobate de-mi dá știre, că iarăși sunt gata să chinuesc de multe ori, pentru ómenii ce trag a veni către spăsenie, și mă bucur de acésta să nu-î smintéscă alții. Însă ia să cauți, óre bine 'ți-ar părea să schimbî petrecerea cu Dumnezeu și sântiî îngerî cei bunî și iubitorî de om, cu petrecerea prăpastiei acei căscate și balaurii.

Deci sântul Dionisie, tlăcui și tocmélele besericeî, déceia mergênd în părțile apusului în ȓilele lui Domețian Impêrat și arêtând multe minuni și în cetatea Paris, tăiară capul sântiei sale, și capul luând a mână, a merge pre piciórele-ș două mile, ținând a mână capul, de se minuna toți cine vedea, și n'au lăsat până n'au întêlnit o femeie, anume Catula cu puterea lui Dumnezeu sprijinită și în palmele ei, ca un odor dumnezeesc, l'apus. Așijderea și ucenicilor sântiei sale Rustic și Elefterie, tăindu-lise capetele, trupurile lor cu trupul cel mucenicesc al svântului propo-

veduitor, fură aruncate hiarelor și paserilor, și nește credincioși le luară și le ascuseră, pentru frica ucigătorilor, și decă se duseră aceia, iară Catula fericita i-aŭ astrucatu-î cu cinste în casă-și în 3 ale lui Octobree. Și era sântia sa, și era pre chipul trupului de mare, mijlociŭ sulégedă, albenéță, galbenă, scobitelă la nări, sprincenile dése, gâvanoși ochii, urechile mari, căruntă, chicósă, adecă părul lung; lungăréță, barba rărișóră; burduhóșele puținele, lungi dégitele la mână, și se face soborul lui în sânta besérică a mare.

Octobree 4.

Într'acéstă lună 4 dintru sânti pârintele nostru Ierothei, episcopul de Athina.

Acesta era unul din cei nouă sfetnici areopagului, învățat de Apostol Pavel, fu chironit Episcop Athinelor. Și Sântia sa învăță pre marele Dionisie, în credința Domnului Christos. Și acesta a fost și la Uspenia și îngroparea prea santei lui Dumnezeŭ maici, căpetenie la tóta slujba, provodului sântiei sale, la adunătura sântilor apostoli; cu totul miritor, cu totul minunător, și de toți ce era auzit și văduț de Dumnezeŭ priimit, și dum-

nezeesc lăudător vădându-se. Și bine și cum iubéște Dumnezeu vietuind, și pre Dumnezeu cu viața și cu nevoința tocmélelor bune bucurat, către Dumnezeu aú eșit.

10 Octobre.

Intr'acéstă lună 10, sântiî mucenici Evlampie și Evlampia.

Aceștia svinți mucenici, erau în ȕilele lui Maximian Impérat, la Nicomidia; fiind Ighe-mon Maxim, să ascundea mulți creștini în munte, carii mânarâ pe svintul Evlampie în oraș, să cumpere pâine; iarâ svinția sa mergând și vèdând cărți împératești, ce sta cu poruncile orînduialilor, și cetindu-le, fu prins de slujitorii idolești; și întreat de Impératul, se mărturisi creștin, și băgându-l în capiștea idoléscă să jertvéscă, zisâ lui Mars să cađă, și cađu de se sfârîmă. Decî puindu-l la munci și chinuindu-l, veni Evlampia soru-sa la mijloc și se rugâ frăține-séu, să facâ rugă pentru dênsa, să iasâ și ia să stea la mărturie cu dênsul. Decî punêdu-i pre amêdoî într'o căldare, și herbându-i, și nimica putându-le strica, cređurâ doué sute de ómeni, și li se tăiarâ capetele tuturor, împreună cu dênșii.

Octobre 14.

*Intr'acéstă di, pomenirea pré cuviosului părintelui
nostru Cosma, poeticul de canóne, episcopul de
Mlivna Aghiopolitul.*

Acesta svânt, fórte de ténér, l'a luat în casă de l'a crescut svîntul tatăl lui sveti Ión Damaschin, carele avea multă bogăția și slavă lumescă, și și luă un dascăl Asicrit fórte învătăat, și déde pre mâna acelu dascăl, pre fu sėu Ión și Cosma, fiu de suflet, de pusă nevointă cu învățaturile pregiur dēnsii, și cūrînd deprinsă de învățară, tot meștesugul cărții de tótă înțelepciunea omenescă: gramatica și filosofia, astronomia, geometria; atâta luminară cu învățaturile, cât sosiră tóte obârșiile învățaturei, și cui îi voia să-i cunoscă de învățați, citescă-le cărțile, că'i plină sânta Besérică de dăscălia lor. Canónele osmoglesnicului și a prasnicilor, și canóne troicinice și stihiri în tot felul și tropare cu de tot adâncul bogoslaviei theologiei. Dar citeniile la dīle mari și alte cărți, pentru tóte cu de tot respunsul, și loghice, d'ajuns. D'acia mergēnd în lavra svântului Savei, să féceră călugări; deci fericitul Ión s'a hirotonit preot,

de Patriarchul de Ierusalim; iară pururea fericitul Cosma rugat foarte de tot soborul, s'a pus Episcop, de orașul Maiuma. Décia p-trecând cum se cade și 'ndereptând turma sa, către hrana spăseniei, și decă a îmbătrînit foarte, s'a repausat întru Domnul.

Intr'acéstă' și di, pomenirea pré cuvióseî maiceî nóstre Parascheveî, care a adus'o reposatul în bună credință Ión Vasilie Voevod, Domn de țara Moldoveî, în zilele Domnieî sale, din Țarigrad, cu mare nevoie și cheltuială nenumărată, și a așezat svintele cî mósțe, în slăvita sa beserică la Trei sfetitele în Iași, în strana cea mare.

Acéstă svântă și prea cuviósă maica nóstră Parascheva, erea din țara sribéscă, dintr'un oraș ce se chiamă Epivat, din cetatea Callicratia, fică a părinți creștini, buni la vréme de bogaț. Decă sosi la vrîstă, pusă gând către viața ingeréscă, care din pruncie să cunoștea cum-uș era născută din ruga părinților, dăruiță lor hiică de la Dumnezeu, născută într'o di de Vineri; pentr'aceia 'i-a pus numele Pétca, că așa să chémă Vinerea sribește: Pétoc, iară grecește Paraschevi, iară rumănește Vineri. Multe bunătăți către mișei¹⁾

¹⁾ mișei — săraci.

la părinți încă fiind, a arătat, desbrăcându-și podóbele și împărțind mișeilor. Ce lasându-și părinții și priatinii și cu totul lumea, purcese în urmă după Domnul Christos mirele ei, și cu bunătați să într'aripă, intră în pustie, de lăcuia fără glâcévă, viață cu adevăr îngerescă, cu postul și privighiarea trupul smăcinând. Nu se grijea de mâncări nici de băuturi, ci hrana ei era lacrămile și ruga, și așa petrecându-și viața, străluminând în bunătați, mintea și simțirile depreună către céle de sus întinse, având. Iară de céle pămênțești nice una la sine lipind, ce petrecea cu totul împănată către Dumnezeu; ascuțită și aspră cale călcând și a sa prestavlenie prinđând véste, lăsă pustia și veni la Țarigrad, și locurile svinte cutreerând și acolo puținel petrecând, să întórse la moșie la Calligratia, și acolo déde sufletul în mâna lui Dumnezeu și Domnul și mirele ei Iisus Christos și cinste și cununi, de la svinția sa luând; și s'a tîmplat atuncea de a murit un coribier, și'l îngropară aprópe de stâlpul unei stâlpinc, și împutînd locul pre acolo, de nevoe s'aú pogorît stâlpincul, și aú mutat acel trup mai afund, să nu póta eși acea putóre, că era și drumăților cu urît, a tréce de putóre pre acolo; iară alții decă

aușiră, mérseră și scóseră din loc trupul, și'l aduseră de-l îngropară aiurea, și săpând aflară trupul svintei nestricat, întreg cu totul, și sănătos cu miroséște scumpe mirosînd, mai frumos de cât trandahirul și de cât tãmâia, și de cât tóte mirosuri scumpe, și să mirară; apoi socotiră și giudecară că de ar fi acesta trup a svânt, l'ar hi arëtat Dumnezeu cu minuni; și lăsară pre loc trupul svintei, și îngropară și cel trup împuțit, aprópe, și când fu la nópte, adecă unul de ceia anume Gheorghie, vëdu strajnică vedénie: o împărătesă șeșënd în scaun, și șiraguri multe de îngeri pregiur dënșă, și decă o vëdu, căđu la pãmânt; iară unul din cei svinți îngeri luminați, 'l luă de mână de'l ridică și đisă: omule! dară nu te temuși de Dumnezeu, că acesta trup este svânt; dară că ce a-ți îngropat acela trup împuțit, lângă trupul svintei șerbe a lui Dumnezeu Paraschevei? ce acmu să mergi de sîrg, să spui tuturor, să mă mântuiască dintr'atâta putóre, iară de nu-ți face, să știți că-ți peri cu foc, de la Dumnezeu, că eü încă sînt om, și mi-i moșia Epivatul. Intr'aceiași nópte și o femeie, anume Evthimia, aceiași vëdu; și diminéța spuseră la toți, și mérseră cu lumină și cu tot clirosul, luară

svântul trup a svintei, și'l puseră în secriū cu cînste, în besérica sântilor apostoli; și acolo multe istélenii isvorînd, îndrăciții tãma-duind, orbii luminând, schiopii îmblând și tot felul de bóle. Și decã auđi marele Impëratul Asan Ión, fiul marelui Impërat Asan celui bërân, de ciodésele svintei și cu dor jeluind, pofti să'l aducã svintele ei móște, la scaunul sêu Trinovul. Atuncea apucase frâncii Țari-gradul de-l ținea, și da dajde marelui Impërat, lui Ion Asan. Decî lui nu trebuî argint, nice aur, nice pietre scumpe, ce cu dragã ostene-lã să ridicã de adusã svântul și blagoslovitul trup a svintei Paraschevei, în vestitul sêu oraș, în cetatea Trinovului, eșînd înaintea cu mare și împărătescã litie, cu Patriarchul și cu clirosul, și cu norod mare, cu lumini, și cu tãmâie și cu de tótã cinstea. Și puseră pre svinția sa în besericã, de-aũ stãtut mulți ai, într'acel vac de pr'atunci, când ținea creștinii locurile pre acolo, și petrèce și pãnã astã-đi svântul ei trup, neputred, plin de tot mirosul, cel scump, de să îple sufletul omului de bucurie sufletescã, sãrutându-le acéle svinte de Dumnezeũ cinstite móștii.

Dintr'o palmã a Sãnției sale, este la sãnta Episcopie la Roman, o bucutã, și la Buciu-

lești, un deget adus din Țarigrad, de Dumitrașcu logofătul, precum mi-a spus Iordache spătarul, la masa Dabijăi-Vodă, Dumnezeu să-i pomenescă. Și eram eu un smerit Doctoreșoiu, Episcop la acel sânt scaun la Roman și-am adevărit, că am vădut de multe ori svintele mōstii, sārutându-le și slujind cu soborul, acmu în Țilele nōstre, precum dice *Rastaasa zémlé ivasi jivéstii nanei*. Că pământul să rōde și să schimusește în toți vécii, schimbându-se până la premenéla cea de apoi când va înoi Dumnezeu fața pământului. Aceluia slava și putérea în véci, amin.

Octobre 16.

Intr'acéstă lună 16, svântul mucenic Loghin sutașul.

Acesta a fost în Țilele lui Tiberie Chesarul din Capadochia, sutaș sub ascultarea lui Pilat Ighemonul de Ierusalim. Și fu orînduit de Pilat, să slujască la svintele patimile Domnului Christos, și la cinstita răstignire, și la dumnezeescul mormânt, straja custodiei, să străjuască cu suta sa, care era un stég de voinic de óste. Și prăvind minunile ce se

fiu la Domnul Christos: cutremurul, premenela sórelui, destupătura morménturilor, ieşitul morţilor, pietrile despícându-se, strigătare şi ăisă: adevărat iaste lui Dumnezeu fiu acesta; pentru care nice banii a primit de la jidovi ce-i da să tĂgăduescă învierea, cu alţi doi voinici, cariî apoi au mărturisit, depreună cu dĕnsul, şi au umplut mucenicie si ei pentru Christos. D'aci lăsând slujba mĕrsă în țara sa, de mărturisi pre Domnul Christos Dumnezeu, ca apostolii, şi mĂzdit Pilat de Jidovi, a scris asupra lui Loghin țară către Chesarul Tiberie, că 'şi-au fugit de la slujbă şi au mers la moşie de strigă Dumnezeu, pre Christos. Şi cu porunca lui Tiberie prinseră pre Loghin la Capadochia şi-i tăiară capul şi doi soţi-i cu dĕnsul. Şi capul fu adus la Pilat, pentru să-şi ia giuramita de la jidovii ce-i giuraseră; şi luară capul svântului, jidovii, şi-l impresurară în găuri fără de cinste, şi trăziu (tirziu) preste câţi-va ai o femeie din Capadocia perđend vederile, mĕrse la Ierusalim nĂzuind spre acele svinte locuri pentru să-şi dobĂndescă lec ochilor de la locurile svinte, depreună cu un fiu al ei singur nĂscut; şi timplându-se mórte fiului ei plĂngea jĕlea indoita, şi ivin-

du-i-se în vis svîntul Loghin și spuindu-i-se cine-î svinția sa, și spuindu-i unde-î capul svinției sale astrucat imbinând'o să sape să-î ie capul, și să va isțeli de ochi, și fiul ei și-l va vedea unde-î în slavă cinstită. Déci abātu femeia de căută și află capul svîntului că aũ săpat cu mânia ei, și i s'a tãmăduit vederile ochilor, și pre fiul ei și l'a vëduțu-l cu svîntul în slavă și în mult bine îndulcin-du-se de svântul, deci 'și-aũ astrucatu-și pre fiul ei, și aũ pus împreună și capul svântului cu trupul fiului ei, că așa i s'a dat poruncă de svântul prin vis. Și s'a întors la Capadocia având pre svântul într'agiutor, dobândind ca și Saul ce-și perduse Asinii, și află dobândi împărăție; așa și ea îmblând dupre ochi, dobândi pre svântul mare agiutor. Pentr'aceia abātu și face o svântă beserică fórte frumósă și luă móștele svântului Loghin, și le puse într'acea svântă beserică ce 'i-a făcut sântiei sale; și și dobândi și sie și tuturor credincioșilor isvolr de isțelénii de la svintele lui móștii. Intru slava Domnului nostru Iisus Christos. Amin.

26 Octobree.

*Intr'acéstă lună în 26, svântul marele mucenic
Dimitrie Isvoritorul de mir și făcătorul de minuni.*

Acesta svânt și mare mucenic Dimitrie era în zilele lui Dioclitian și Maximian împărații din Tesalonic; dinceput creștin și dascăl de credința Domnului Christos. Și mergând Maximian în Soloo, prinse pre svântul că erea vestit de credință, și laudându-se Impăratul de un voinic ce avea anume Lie, și invitând pre toți să iasă la luptă cu dânsul, că'i trecea pe toți cu statul de mare și de vrătucios, iară un creștin tînăr, anume Nestor, mersă la svântul Dimitrie de luă blagoslovenie unde era svinția sa închis, dîcându-i: Șerbul lui Dumneđeū, voiū să mă lupt cu Lie, și fă pentru mine rugă lui Dumnezeū; iară svântul insemnându-l cu svânta cruce 'i dîse: pre Lie vei trânti și pre Christos vei mărturisi, și luând inimă sfintul Nestor de la svântul, să luptă cu Lie și'l birui, și'l omori; și se rușină Impăratul și măhnindu-se cercă, și află vină svântului Dimitrie, și învăță înteiū de'l giughiară cu sulițe în coste și așa răpaosă svântul marele mucenic Dimitrie, fă-

când multe minuni și isțelénii vestite, după mórtea svinției sale; apoi învăță tiranul de tăia și pe svântul Nestor. (Aice este din cartea lui Metafrast). Și era amu față și trupul svântului zăcând la pământ; niște creștini d'aci strânseseră de'l astrucă în pământ. Iară o slugă a svântului strânse svântul sânge de la fericita lui giunghiare, pre povamița svântului ce purta preste umăr, și inelul svântului, ungându'l cu svântul lui sânge, mult ciudése face cu dânsul, că eși véstea preste tot orașul Solonului, de oblici și Maximian, și prinsă acea minunată slugă a svântului de'l omorâ; Lupul era numele slugei svinției sale, și lățindu-se ciudésele în tóte părți, óre-care Leontie Boiariü mare și herbiat cu credința, cađu în bólă grea despre mórte, vracii părăsindu'l spre mórte, năzui la besérica svântului, și după cum 'l culcară la pământ în beserică și cu rostuluși pomeni svântul lui nume, să și sculă sănătos. Și abātu de-î face beserică mare și desfătată carea stă și până astăzi, că întêiü erea mică pentru feredeuł și ulița stadiului ce o nădușa. Acesta iubitor de creștinătate Boiariü, dă-ună-óră vrind să mérgă la Iliric unde-î vretania la slovaci, având asupra sa și boeriă ce se chiamă Eparch,

cumu 'i la noi Vornicul cel mare, cugetă să ia o bucată de la trupul svântului ce nu 'i déde voe svântul, că i se arată în vis de nu- 'i déde voe. Pentr'aceia luă haina mucenicului ce era roșită în sângele svântului și umărariul ce 'i ȃic: orariu, acéstea le puse într'un cinstit sicriu, într'acesta chip îplu voia svântului, și sie mare tãrie, și vroind să 'și facă calea către Sirmion, în vréme de iarnă, și sosind la țermuri Dunărei, venind mare Dunărea, 'și face voia rea. Iară svântul i-se arată în vis, 'l îmbãrbată și 'i ȃise: ținând a mână acélea ce duci, treci fără nici o frică. Și ascultă Eparchul, și când fu diminéța luă a mână sicriașul, și se sui în car și trecu Dunărea în vad acolo la Slovaci, fără nice o smintélã; și sosind la Sirmion, déde la bisérica ce face svântului, acel svânt sicriu, cu odórele céle suffletești a svântului să se afle. Și mulți se îndulcirã de ciudése și de iste-lénii de la sicriașul svântului; și pre cele îca (încã) s'aũ facut ciudése, din svânta hlamidã hlașca svântului. Și încã și pre Marian Eparchul Ilirionilor slovacilor ce era într'o cuplitã bólã din cap până la picióre, cât să lãsasã de sănãtate, l'aũ isbovit de bólã, viind la bisérica svântului, precum i-aũ ȃis svântul în

vis. Și pre alt om curător de sânge l'aŭ isțelit, și pre altul ce era îndrăcit.

Și cetatea Solonului, de cungiurătura varvarilor 'i-aŭ isbăvit. Și pre Episcopul Africanilor, care-i scriu ellini mutați din Finichia, i s'aŭ arătat și l'aŭ deslegat, și l'aŭ îndreptat la Solon. Și decă mersă la Africa Episcopul, făce besérică svântului, și încă silind să'i facă și un chivot și un amvon, luă grija lucrului svântul, și'i dîsă în vis: ia aminte Episcope la corabia ce'i astați în vad, că aŭ adus marmuri de carele postești, și mersă episcopul și nu vrură corăbierii să'i spue că aveaŭ marmură și le tăgăduia, că le aducea la Țarigrad pentru besérică svântului Victor. Iară svântul iară dîse în vis: du-te Episcope la vad, la corabia aceia, și-i caută la rît, că-i afla cutare și cutare marmură, tot anume făpturile și flórea. Și spune curăbierului că fratelui meu lui Victor mucenicul i s'a înplut mréja, și acéta mi le-a dăruit mie, că 'și-aŭ aflatu's în Țarigrad déțuisă, și așa învăță pre Episcop svântul să grăiască cu corăbierul, că-i va domoli, și'i va vinde marmurile, și așa aŭ fost.

Și în orașul Solonului aŭ deslegat fómetea și omorul, mergênd pe la vaduri, și pornind

curabii cu pâne de le vedea, cu solchii curăbierii pre mare pre svântul. Iară acel purrea pomenit Impărat Justinian carele a făcut în numele a de-o-ființă cuvîntului lui Dumnezeu și înțelepciune, acela de Dumnezeu sporit lucru, adecă besérica svinte Sofii, cercând vre-o părțicea de mōștele svântului Dimitrie să i-se aducă, să'i fie la cepătura lucrului acei svinte și din véci tăinuite besérique minunate. Și trimișii împărătești, decă sosiră la racla svântului mucenic, și ispitindu-se dede foc de la svânta raclă de-i îngrozea, și cu graiul înfricoșându-i să dea pace de ce s'au apucat, și de năprasnă cădură la pământ ómenii împărătești, și numai ce luară pulbere de gios de duseră la Impăratul, și o împărți; giuștate puseră în biserică, giuștate duseră la Impăratul să'i fie de blagoslovenie, spuindu-i tóte tîmplările și răspunsul. Odină-óră să ispiti nepriitorul să dea cetatea Solonului pre mâna pismașilor în chip ca acesta. Șede de'mi vitéză pre Slovanii și mérseră cu óste mare fără véste pe furiș să ia cetatea Solonul; iară dinnăuntru iară același satan féce meșteșug de s'a aprins besérica svântului pre din lăuntru, și ardea argintul svântului de să topea; iară nărodul orășanilor, cu toții

ubla să stingă neștiind din afară ce nevoie le viine; iară clisiarchul temându-se că orda foc argintul lui, a amăgit pre norod de așdis, curând să sae să alerge la zidiri să apere cetatea că o împresură pismașii, și credu norodul și alergară cu toții și aflară puind scările slovacii să dea în cetate, și'i loviră de depărtară de la zidurile cetăței. Iară ómeii strigând pre svântul într'agiutor mântui și cetatea de pradă și focul de la besérica svântului, și decă se ogoiră atuncea clisiarchul svântului mărturisi, că n'aũ știut nimică de acéle óști, ci numai Dumnezeu 'i-a adus în minte a zice acea, de frica argintului să răschire norodul, să nu jăcuiască cum-va la argint; din care socotélă póte cunoște înțeleptul că ne voința svântului a fost de a rísipi gândul lui Satan; că cu aprinsul besériquei a scornit norodul, iară cu stinsul l'a îndesit; iară cu véstea ceea ce féce clisiarchul de să gâci adevărat, ce'i păru că nu'i adevărat a mântuit svântul de acea limbă plăvie au roșie a slovacilor, și să le cui răul cu rău. Așisderea un ilustric prataspathar, om dumnezeesc ședea lângă besérica svântului, spun că în vrémile lui Macarie Impérat la răsboiul avarilor aũ văđut doi voinici chipeși și luminați de

cinste și îmbrăcați ca ceia ce's la Impăratul
 în casă, cum intrară în besérica svântului la
 locul ce se chiamă trivalon, la intratul în
 orgea, între cei doi stâlpi mari de Thesalia
 ce stau spre apus, și ziseră slugii să'i aducă
 la stăpânul casei, și apropiind la intratul că-
 tre svânta raclă iar svântul Dimitrie apucă
 înainte de le eși întempinare deschidându-le
 ușa și privindu'i ca niște cunoscuți veniți de
 la Impăratul, și pascând cinstea Impăratului;
 iară ei ziseră, Impăratul a poruncit svinției
 tale să lași acest oraș să mérgi la densusul,
 că lasă orașul acesta pismașilor. Și decă auđi
 svântul, plânse plecând capu, mahnit și ovilit,
 tăcând multă vréme; iară sluga féce către
 acei doi, de-ași fi hi știut că aduceț dumné-
 vóstră atâta inimă rea, nu v'ași fi spus Dom-
 nului méu; și mai apoi triziú féce svântul,
 órá de rázimă așa va sé lase să fie și așa
 place Domnului și Impăratului tuturor să pă-
 răsescă așa mare oraș, care l'a rescumpărat
 cu cinstitul seú sânge să fie dobândă celor
 ce nu'l cunosc; iară ei ziseră așa; iară svân-
 tul și milosul mucenic 'i tocni și'i învăță să
 dică către Domnul și despuitorul tuturor:
 Cunoscuți om iubitorule Dóme estinătățile,
 pornindu-ți bănatul carele l'aprinde pururea

păcatele noastre. Și de vreme ce m'ai pus și pre mine păzitorul acestei cetăți, mă voi asemăna ție Domnul meu, că știu că 'ți-ai pus sufletul în mâna părintelui tău și 'ți-ai versat svântul sânge pentru păcătoși, și nu se poate opri nici dănăoră gândul cel bun și vóie svinției tale de păcatele noastre; asemănamă voi ție stăpânului meu; punem-voi sufletul; lăsam-oï pictori cu acești piictori; că numele tău strigă și nu să desparte de svinția ta, de aú și greșit ce, svinția ta ești Dumnezeuul celor ce se pocăiesc, și respunseră acei doi: acestea de vom spune tóte la stăpânul ce ne-aú mánat; acéstea de vom dice către Impăratul, ne témem să nu'si bănuiască pre svinția ta; iară svântul díse: ba să diceți și iarăși să diceți, și să întórsă iarăși în poménic svântul în raclă și închise svânta raclă înaintea acelora cu chipul de Ingeri voi-nici, carii purcéseră îndată decă fărșiră vorova. Acéstea le adeverea acel svântit Illustrie, că le aú vedut avidoma, aú imbunguit; și acéstea le povestea orășanilor ce mai rămăsese slăbiți, inspăimați de omorul ce'i impuținase, și de lilbi păgâne ce'i încongiurase, și se mângaiară luând nădejdea lui Dumnezeu înțelegénd din rostul lui Illustrie cinsti-

tului, cum svântul Dimitrie 'și ține tare agiutorul spre dênșii, precum aũ și cu lucrul mai apoi arëtat.

Spun istorii (istoricii) cum bulgarii aveaũ un Impërat craiũ al lor ce'l chema Iovan, era cu mare vrăjmășie asupra grecilor; mergea de prăda țerile și orașele, și tot sub sabie punea, precum féce acum agarénii svinților creștini în țara rusască. Atâta cât 'i zicea aceluia lui Iovan a mers și până la Solon și cum era în cort unde descălicase, așa véde pre svântul Dimitrie călare viind cu sulița asupra-i de departe și începu a arëta boiurilor și a zice: căutați, ia (iacă) cum vine călare cel grec, grijit bine de rësboiũ și caută drept la mine cu sulița; țineți-i calea de-l prindeți și'l aduceți la mine; ei zicea noi nu vedem pre nime cum spui măria ta; el începu a striga, iaca s'a apropiat, nu'l lăsaveți; ei nimică nu vedeau, până ce aũ sosit asupra-i și l'aũ lovit cu sulița în pept, și i-a dat sângele pre gură țipând și răcnind; și să micșorară pismașii creștinilor; că pre acea vréme, încă nu erau bulgarii curățiti de păgânătate.

Un aprinďetor de luminile svântului anume Onisifor, să învëțase a fura făclie, și'l certa

svântul prin vis, cu cuvântul zicând: frate frate Onisifore! nu'mi place cum faci, lasă te că faci și ómenilor pagubă, luându-le luminile și ție sufletului pierđare. Că arđend luminile creștinilor, să milostivește Dumnezeu pre dênșii; pentr'aceia mare pagubă le face a cui sunt luminile; și te părăsește, nu'ți mai féce perđare sufletului. Să pocăi Onisifor, puțină vréme, și iarași începu ca mai 'nainte. Dănăórá aduse un creștin nește faclii mari și frumóse, și îngădui până le aprinsă și să duse omul, iar Onisifor tinde mânile la făclii să le ia; iară svântul slobóde glas mare din sicriú: dar amu iarași așa féci și așa căđu jos Onisifor de să trânti în lovitura glasului svântului și zăcu mort gios, până mersă un cleric priatin de'l ridică și să trezi de 'și-aú venit in fire; și atâta s'a pocăit cât aú ispovéduit de tóte ce mai sus scrie; și toți să polzuiră dintr'acéstă minune de să pocăiră.

Noembrie 13.

*Intr'acéstă lună 13 pomenirea dintr'u sviuți
părintele nostru Ión Archiepiscopul de Turigrad,
cu rostul de aur.*

Acesta mare luminător și glaşnic în tótă

lumea Dascâl și învățator, era din cetatea cea mare Antiochia. Tatăl, Secund Stratilat și maica Anthusa, creștini și credincioși amândoi; și îndată la începutul vieții sale, luă mare dragoste la cuvinte și la înțelesul limbei și a cărții și cu anevoința ce a pus în svânta scriptură și cu frica cea istetă ce avea și ascuțită, deprinsă și învățată, tot meșteșugul învățăturilor elinești, urdinând la Livanie și Androgathie dascălii și măestrii de Anthiochia. De aci și la Athine; și dacă deprinse bine cartea elinilor, și svânta carte creștină și sosind la vârul înțelesului ei, și împodobind viața sa în curăție și cinste, s'a suit în schima de cleric, de svântul Patriarch de Antiochia Meletie. Și de svântul Flavian fu pus Diacon și Preot. Și încheind mult cuvintele pentru pocăință, și pentru podoba obiceielor, năravurilor, și talmăcind totă svânta de Dumnezeu suflătoare scriptură, și lăsând lumea și viața acésta trecătoare Patriarchul de Țarigrad svântul Nectarie, fu luat de la Antiochia svântul Ión, aruncat cu sorții și cu giudețul svinților Episcopi și cu porunca Impăratului Arcadie, și adus la Țarigrad, hirotonit, și pus Patriarch în Impăratésa cetăților, luând hirotonia cu pravila. Și de acia

mai vîrtos s'a întins cu nevoița, tîlcovaniilor svintei scripturi, și în dăscălia întrebărilor, cu mijlocul căria aŭ tras pe mulți la cunoștință cu Dumnezeu și la pocăință, și atîta s'a dat cu nevoița și cu văzdarjania cît numai ce mânca pușintă zamă de orz, și dormea pușintel, și nu în pat, nice pre așternut, ci stînd saŭ țîindu-se de funii; și de'l obora somnul el ședea; iară cu cît în prisositul om dragostei, a mulți alalți a fost chip și tipariu. Pentr'aceia și în cuvintele sale învêța, invitând pre toți către acêste bunătăți, și să se ferescă de la camătă și de la asuprile, pentru care fu și în sfadă; și întîiŭ cu Evdoxia, cu Impărătésa, ș'aŭ făcut'o și vrășmașe; că ea apucase via unei sārace, și sāraca striga cerșind al ei; și svântul o dojenia să nu ia lucru strein, și neînduplecând'o o înfrunta, și cu pilda Ezavelei o dojenea. Iară ea se féce cu totul hiară, țînendu-se vîrtos de via sāracei. Și fu svinția sa gonit din scaun, întîiŭ pentru dênsa; a doua prin mijlocul a unei Episcopii, carii să purtau mai mult cu sîla de cît cu légea; déaci s'a întors iarăși la scaunul seŭ. Și mai apoi de tôte l'aŭ isgonit la Cucuzul Armeniei, și multe scrîbe pătînd, cinstitul seŭ suflet, lui

Dumnezeu a dat. Și precum spune istoria svinției sale, după izgnania svinției sale, toți aceia carii au agiutat cu rău asupra svinției sale, au dat mórtea rea; unora limba li s'au înflat ca un dob și s'au nădușit; alții în multe chipuri. Iară Impărătesei 'i-au murit pruncul în pântece, grea tîmplându-se, și 'i-au putrezit pântecul și au împlut'o viermii de vie, și striga zicînd: că de-ar fi viú Ión, eu n'ași muri. Și așa în caznă a murit Evdoxia Impărătesa, carea a fost prilej și învățatură, a atâta fără de lege, de au agonisit perire și Episcopilor acelora. Și spun, cum după mórtea ei, pentru sămn de strâmbătate ce au făcut asupra svântului Chrisostom, sicriul unde era Impărătesa băgată a tremurat 32 de ai, până când s'au adus svintele móștiile svântului Ión de la Comane, de Teodorie cel mic, fiul Evdoxiei, fiul svîntului, și atunci aducîndu-l pre svinția sa pre mare, i-au eșit în tîmpinare Impăratul cu tot evuglitul și patriarhul cu tot clirosul în curabie împărătescă și cu mult norod în vase, cu mare tîmpinare, cu lithii slávite, de să împlu marea de lumină și ceriul de tîmâi scumpe. Și apropiîndu-se de Țarigrad s'a osebit curabia svântului, ș'au lovit de a despîcat în două

via săracei, ce era lângă mare. Să véde până astăzi locul viei despărțit. Și sosind la vază eșiră de intrară cu cântări petrecând prin svinția sa până la scaunul svinției sale la besérica svintei Irinei, și'l puseră în svântul Sinthron, adecă în scaunul ce iaste în svântul oltariu unde șede Archiereul, de hirotoneste și slujeste. Și strigară toți cu tot norodul: Priimeste-ți scaunul svinte Părintele nostru. Și i se închină Impăratul cu tot norodul, și Impăratul cădându-i la picióre cu rugă să iarte pre maică-sa Evdoxia de năpăști ce face; și de acolo luându'l cu lithie minunată 'l duseră la besérica svinților apostoli unde era Impărătesa astrucată. Și déca 'l puseră în svântul Sinthron, adecă scaunul cel svânt patriarșesc ce-i în oltariu unde șade Archiereul de odihneste, atunce deschise acel dulce și isvoritorii de spăsenie svânt rost a svinției sale la svânta liturghie și zîsă: Mir vă sém, mir liodém, mir i Evdoxiü, adecă: pace tuturor, pace poporului, pace Evdoxiei; și îndată o minunea ta Dómne, să potoli mormântul Impărătesei de cutremur ce se cutremura, legănându-se 32 de ai; atuncea să ogoi și nu mai tremura. Si după svânta liturghie așezară svintele móștiile svinției sale.

unde i-a gătit lângă svîntul Proston. Și multe minuni s'a făcut de la svînția sa.

Noembrie 20.

Intr'această lună în 20, pomenirea pré cuviosului părintelui nostru Grigorie Decapolitul.

Acesta era de la Isavria Decapoleos fiu al lui Serghie și Macarici, în vrémile necredincioșilor iconovoreți; și fiind de opt ani se dădă la svînța carte. Și decă 'nvăță bine să dăde cu paza svintelor bisérici, și sosind la vrîstă să găta părinții să-l însóre, iară el fugind pré furiș, și mai vrîtos pentru împresurarea iconovoreților, îmbla din loc în loc, sărutând svînții mucenici și privitîndu-i. Și culegând de la dînșii folosul sufletesc, și cîndu-să la post și la contenință, și aspră petrecere, s'a luptat cu multe supărări, și mai vrîtos cu dimonéști, pentru care să și cerătă mare făcător de minuni. Acesta a mers și la Asia și la Țarigrad, dorind să să facă ishovednic. De acolo au notat către Rîm. Și cîntreerînd tot apusul, și minunînd pre mulți cu ciudésele și cu șianțurile, iară-și s'a întors la Țarigrad. De aci mersă în țările Olimpului și suind în munte și adevesîndu-

se fórté și dobîndînd bólă de îmfłăciune, să cunóștea numai de pe graiú cine-l știa. Și iară-și fugărînd de la munte mérse la Salonic; și de acolo venînd la Țarigrad, află pre Simeon ispovédnicul și purtătorul de Dumnezeu închis, pentru svintele icóne. Și rugându-l mult și mângâîndu-l și erténdu-se s'a săvârșit. Gonînd multe de multe feluri de bóle, de la ómeni, acum sunt în țara muntenéscă svintele lui móștii, la svînta monăstire la Bistrița.

Ianuarie 25.

Intr'acéstă lună 25, pomenirea dintre svinții părintele nostru Grigorie Archiepiscopul de Țarigrad; bogoslovu.

Acesta Grigorie bogoslovu, era în zilele lui Valent Impărat. 'I era moșia pămîntéscă a dóua Capadochilor, iară cea ceréscă Ierusalimul iaste acel de sus. Părinții lui erau de moșie bună și direpți, Grigorie și Noua, cari mai înainte slujia la idoli din nepricépere. Iară dacă născură pre marele Grigorie, să născură cu apă și cu duch din Duhul sânt. Și atuncea tatăl svîntului, stătu Archiereu Nanzanzului. Și sosînd svîntul la mēsură de

vîrstă, tótă enchiclopedia învăță, adecă tótă învățătura cărței din lume ca alt nime ca dînsul, și să făcu tlicovnic și dascăl vieței sale. Cinstit'aũ cu cuvînt de îngropăciune la pogrebania, pre marele Vasilie și pre Grigorie tatăl, și pre Chesarie fratele lui, și pre sora Gorgonia. Și cine ce aũ scris de svinția sa n'a luat de aiurea începuturile, ci iară-și din cele ce a aflat scrise de la svinția sa. Și atîta-î mai mult a zice, că de ar trebui la ómeni să se facă o icónă, și o șeuritură de isvod, să fie făcută de amănuntul din tot felul de bunătăți; însuși acesta era marele Grigorie. Că întrecând și covîrșind și biruind, cu strălucirea vieții sale, pre cei cu numele bun în fapte, s'a suit și s'a sporit și în spusul de Dumneđeũ, într'atîta cît toți să învincea de înțelepciunea lui, ce avea la cuvînt și la poruncă de învățături. Printr'acea dobîndi și numele a să zice bogoslov. Și era la chipul trupului, la măsură de stat (mijlocie); puținel plaviũ și vésel; năros; dirépte sprîncénile; căutătura blândă și véselă; la un ochiũ era mahnițel cel drept de lovitură; nu fórte lungă barba, ci destul de désă; pleșiv, alb la par; barba pre la mărghini afumată. Și să féce soborul lui în

svînta marea besérică, și la mărturia svintei Anastasii, la emvólele lui Domin. Și la besérică marilor svinți apostoli, unde-i sunt și svîntele móștii aduse de Constantin Porfiroghenit, iubitoriul lui Christos, și cu totul credincios Impărat, ce le aũ adus din Nazianzul Copadociei, de le-aũ așezat.

Ianuarie 28.

Intr'acéstă lună 28, pomenirea prea cuviosului parintele nostru Efrem Sirul.

«Grăia Efrem mai înainte și limbă siriască. Acum în ceriu grăiaște în limbă ingerescă In chip luară ingerii pre Efrem în ceriũ».

Acesta erea de la răsărit, Sirian de feliul lui; din strămoși țiindu se de credința cea bună; în anii Impăratului Teodosie cel mare. Carele decă s'a născut, vëzură părinții lui în vis, că a crescut pre limba coconului o vie fôrte mare, de a umplut tot pãmîntul, și venia paserile ceriului de mânca dintr'ansa. Și pricepură că va fi cuconul de nãroc, și so-sind la anii marelui Teodosie, întâiũ grăia sirienește. Când fu două óră, veni la marele Vasilie și-l féce preot; și cu duhul svînt 'l

face de grăi grecește. Acesta din ceput luă viață călugărească. Pentr'aceia de la Dumnezeu de sus, s'a turnat dar în numele lui. Care și de tótă pocăința multe scripturi a scos, atîta de umilite, cît cetindu-le, de a hi împietrită inimă încă a porni isvor de lacrimi, pre toți greșiții îmbiindu-i către pocăință, nelăsând pre nime la ociaanie. Și îngrozind cu strajnicul și grósnicul giudeț, pline-i sunt cărțile de umilénie și lacrimi.

Acesta svînt a făcut și molitva de la pavecernița. Dar blândéțea și alalte bunătăți tótel! Când n'avea ce da milostivenie săracilor, el îi chema de le spunea învățături svinte, că isvorea viață din rostul lui de învățături svinte. Iubia pre Dumnezeu și pre de aprópele Blând, smerit preste sémă. Pre nime nu osîndea. Nici a blestemat în viața sa pe nime, saũ cuvênt deșert să grăiască. Iară lacrimile lui aũ pornit isvor mare de spăsénie. Cetéscă iubitul cartea svîntului E-frem, că a vedea că-i plină de lacrimi sufletești, și de spăsénie; întru carile povéștește cu larg svînta zî acea mare a giudețului, cît să spăimîntézá tot omul cetind, cum să boccia de cu jale, acesta dreptul și curatul și svîntul, ca un osîndit și ca un făcut de tot réul, așa se tînguea.

Și petrecând în pustii, umbla din loc în loc. Odiuoră pornit de duhul svînt, purcesă de la moșia sa la Odesa să să inchine svintelor mōștii ce sunt acolo, și să să întălnescă cu vre-un învęțat să să holzuescă. Și rugându-se zisă: Despuitóarele Dómne Iisus Christós, podobęște-mę să gădesc om în Odesa să-mi zică cuvânt să mă polzuesc. Și așa rugându-se să tîni cu o curvă tēnēră și frumósă tocmită cum li-i năravul lor a vîna tinerii, plini de ilboste, și decă o vęzu 'și féce voia rea, cum împotrivă îi fu ruga. Iară femeia stătu de-i caută mult cės. Iară svîntul probrězîndu-o să se rușineze, îi zisă așa: Pentru ce tu femee stai de 'mi cauți așa fără rușine și fără stidélă. Iară ia ręspunzēnd féce. Eū n'am pagubă căci mę uit ție, de vréme că din cósta ta m'a zidit Dumnezeū; iară tu să cauți să te uiți în pămînt din care ai eșit; și încă ești și călugăr de țu să cade să te socotęști într'una cu morții, iară nu să-mi cauți mie. Acęstea miră pre părintele și mulțami lui Dumnezeū că 'i-aū umplut ruga de l'aū polzuit o feméie próstă, și ei nici 'i-a mulțămit de cuvînt dirépt.

Acesta svînt părinte a timpit pe Apolénarie ereticul cărți viclene ce făcuse. Acesta

svînt pre mulți la spăsénie 'i-a îndireptat; și sosînd la adînci bătrînéțe mérsă la Dumnezeu. Și să féce robul lui la mucenicia svîntei Achiline în Filoxenia lângă tîrg.

30 Ianuarie.

Intr'acéstă lună 30, pomenirea a dintru svînții părinți noștri și a toate învățături, Wasilie marele, Grigorie Bogoslov și Ion Zlataust.

Prilejul acestuia prasnic a fost așa. În zilele lui Comnen Alexie Impérat, ce a stă-tut după Votaniat, s'a făcut svadă în Țari-grad între aleșii îmbunătățimații ómenii. Că unii puneau mai sus pre marele Wasilie, sus-grăitoriū zicîndu-l, (adecă cuvîntător den nalte învățături), că ce că aū cercat firea celor ce sunt cu cuvîntul; și cu bunătățile mai de tocmélă potrivindu-se cu îngerii, și nu pré lesne estând, și obiceiul greū nimica pămîntesc avînd; și pogorînd mai gios pe dumnezeescul rost de aur, ca ce cum ar fi stând óre-cum lui împotrivă, pentru că ce era lesne trăgător spre poăință. Iară alții suia pre acesta, pre dumnezeescul rost de aur, ca ce era la 'nvățături mai după slăbiciunea ome-nescă, și cu lésnea grainului pre totî îndrep-

tând, și la pocăință chemând, și cu multe
 mea miere curgătoarelor cuvinte, și cu după
 graimea vorovei gândului puindu-l mai sus
 de marele Wasilie și Grigorie. Iară alții
 nea cu bogoslovul Grigorie, ca ce că 'ntr-
 cusă pre toți vestiții la 'nvățătura ellinésă
 și pre ai noștrii, cu 'nălțimea și pestriț
 și cu buna cuviință a cuvintelor și înfloritur
 graiurilor, și zicea că acesta biruște d'î
 tréce, și 'l suia mai sus de cât ceia; într-
 cela chip că să tîmpla de să împărechia mu
 țimea norodului. Și unii să zicea Ioanitari
 alții Wasilitani, alții Grigoritani, și pre ace
 stea numere holcînd și gâlcevîndu-se în c
 vînte, și acéstea așa cuvîntându-se, mai ap
 după cîți-va ai, s'arătară aceștia svînți
 întâiu unul cîte unul. De aceia și depreun
 tus-trei nu în vis ci ca aieva, cu i era atunci
 Archiereu Efaitelor, marelui Ión om și în
 tr'alalte înțelept și partnic la elinésca înv
 țatură, precum arată cîntețele lui și la buna
 tăți vârv. Și ziseră cu un glas către dînsul
 voi precum ne vezi una suntem la Dumne
 zeu, și nimica frică nu i la noi, nici prigónă
 ci pe vrémile nóstre tot'însul de noi, pornit
 de duhul lui Dumnezeu, céle de spásénie
 ómenilor învățături scrisam, și céle ce an

învăţat dédem, şi întâiul între noi, uni, nice al doilea nice al treia, ce ce vei zice de unul, cei doi încă sunt. De poruncéşte sculându-te celor ce holcesc, pentru noi să nu să 'mpăneheze, că nevoieţa nóstră ne-a fost şi până am fost vii şi după pristăvire, să fécem pace, şi să aducem la un gând de linişte lumea, şi mai vîrtos la o zî să ne 'mpreuneze, şi precum vei socoti fă-ne prasnicul, şi celor pre urmă să le dai să ştie cum noi suntem la Dumnezeu. Şi noi cu totul celora ce ne vor face sărbătórea şi poménirea, vom nevoi spre spăsenia lor, că socotém a avea şi noi óre-ce la Dumnezeu.

Acéstea dacă ziseră, fără ca să sue iarăşi în ceriu cu lumină fără samă strălucind. Iară dumnezeescul acela bărbat, sculându-se, adevă Ion Archiereul de Evhaite, precum svinţi 'i porunciră, féce. Şi potolind noródele, că să vèdu isteţ omul, şi cu bunăţi şi sărbătórea acésta o déde svintei Bisérici să o serbeze lui Dumnezeu; şi caută mintea omului că aflând luna lui Ghennar că are pre tus-trei, la zîua întâia pre marele Wasilie, la 25 pre dumnezeescul Grigorie, şi la 27 pre dumnezeescul Ion rost de aur, aũ socotit şi 'i-aũ împreunat iarăşi la 30 pre tus-trei, podobin-

du-i cu canóne și cu tropare, și cu pohfa-
lenii cum sã cade; carele precum 'mã pare
cu voia lor fãcẽdu-se, nice unuia lipsesce
lauda, într'atita cõt sunt mai la cinste, acẽsta
de cõt tóte cõte-s fãcute de atunci încóce și
cõte s'or face. Iarã svinții la chip așa era:
svintul Ión era scund, mare la cap, subțire
la trup fórte, plecat nasul cu nãri mare, plã-
vãiu albenet, gãvãnat la mëlciã ochilor și
bulbucii mare la ochi. Din ce sã timplã a
fi vésel la cãutãturã și cu lucóre luminãnd,
sã vai cã la alaltã șerviturã sã vedea mãh-
nit; gol și mare la frunte, și cu multe sbîr-
citurã la frunte, urechile mare, barba micã și
rarã, de cãrunțitã înflorit smédișor galben;
fãlcile trase în nãuntru de adîncul postului;
atita'n de dînsul a zice cã cu cuvîntul pre
toți ellinii a 'ntrecut; și osãbi la grãimea
gãndurilor și la lésnea și înflorita graiului;
și într'atita a tîlcuit, și a doscoperit svînta
scripturã ca nimerca de a-lalți, și a folosit
și îngerésca strigare, cõt de n'ar hi fost ace-
sta svînt, am cuteza a zice cã ar fi trebuit
de iznóvã sã vie Domnul Christos; iar la
bunãtãți și fãcu și teorie, atita s'a fãcut cõt
pre toți a întrecut; de milosténie și de dra-
goste fiind isvor și nu rîhnitor, ci așaș

prisne rihnă Dumnezească cu dragostea de frați și cu învățătura; și aŭ trăit 63 (ă r) ai de toți, pascănd besérica lui Christos 6 ai.

Iară marele Wasilie era în pusora trupu-lui, lung fórte și dirept la stat, uscat și lip-sit de carne, smolit plăvâi la față, mare la nări, rotund la sprîncene, cu fruncéua eșită, samănă a om grijliŭ, cu puținéle stéle stro-pit pre obraz, lung la față, găvanat la tîmple, cam páros la trup; barba de agiuns pogorîtă și giumătate cărunță. Acesta a în-trecut în cuvinte numai carii să afla pre vrémea lui ci și pre cei de demult. Că petrecînd tot félul de învățătură, și dascălia în tóte a învîncit; și nevoindu-se numai pu-țintel la practicisca filosofie și spuind cu dînsa la theoria saŭ védérea celor ce sunt, s'aŭ suit în scaunul cel de Archierie, fiind de 45 de ai și cărămuind Besérica 5 ai.

Iară svîntul Grigorie bogoslovul, era la chipul statului, la trup, era la măsură, plă-vâiŭ și vesel, lat la nare, dirépte spîncénele, căutătura blândă, ochiul cel dirept puținel trist de o petélă de lovitură ce să stîngea la códa ochiului; nu lungă barbă avînd ci désă și diréptă, destul pleșiv, alb la păr; afumată marginea barbei. Și acésta de dîn-

sul se cade a zice că de vré trebui ómenilor icónă și stat, pre amănunt din tóte bunătăți încheiat; acesta era marele Grigorie, cu a vieței strălucóre, pre cei de pre facere mai isteț întrecându-î, într'atîta la bogoslovie a intrat, cît toți să biruea de înțelepciunea lui, și din cea în cuvinte și din cea în dogme, de unde și a bogosloviei nume a dobîndit. Și a fost predstatel și Bisérici Tarigradului 12 aî, trecând 80 de ai a custului sěu. — Pentru ruga acestor trei svinți, Christos Dumnezeul nostru, și a tuturor svinților tăi, risipéște iritécéștile sculari, și pre noi într'o preună de gând și păciuită tocmélă feréște, și în cerésca ta Impărâție spodobéște; că blagoslovit ești în véci de véci. Amin.

8 Februarie.

Intr'această lună 8, pomenirea svîntului slăvit mare martur mucenic Teodor Stratilat.

Acesta era în vremile lui Lichinie Impărat; nașterea sa avînd din Evhaita; locuind la Iraclia Pontului cu frunséța sufletului și a trupului și cu tăria cuvîntului pre mulți întrecând. Pentr'aceia toți iubea să-l aibă prieten. Drept aceia și Lichinie dorea să voro-

véscă cu dînsul. Să vai că aũ zis că-i creștin și-i e gréță de idoli. Pentr'aceia trimé-tînd de la Nicomidia pre óre cine de cinul lui, și-i învêță să-l aducă cu cinste la sine pre mucenicul. Iară ei décă să întórseră zî-cînd că fericitul Teodor a zis cum mai cu sîrgă trebuie să fie venit Impêratul cu Dumnezeii săi cu cei mai mari. Și îndată veni Impêratul în Iraclea. Iară svîntul Teodor îm-bărbătându-se din vedénii prin vis ce i s'aũ trimis de la Dumnezeũ, dacã auzi că Lichinie este aprópe încălecă de i-a eșit înainte și 'i-a făcut cinste cum să cade. Iară el dîndu-i mâna diréptă și privitindu-l, intră în cetate, și șezînd în casă 'naltă pre fericitul Teodor invita, Dumnezeilor sêi jertfă să facă. Iară svîntul cerșindu-i Dumnezeii cei mai de hirea vêz-Dómne sê-i cinstéscă mai întâiũ acasă, de aci și la norod să le aducă jertve. Și dîndu-i voie Impêratul, luă bozii cei de aur și de argint, și la miézá-nópte 'i-a împărțit săracilor și mișeilor. Și dacã să face zluă, iară-și Maxintie Comendarisie, spusă că aũ vizut capul strigóei cei mare, Dumnezóei Artemidei, la un sărac purtându-l. Și îndată trimiseră fușpași de-l aduseră. Și întâiũ desbrăcat și întins la pămênt, fu bătut

svîntul de patru, cu șapte sute de lovituri cu vine de boă pre spinare, și cincî-zeci pre pantece; și cu măciuci de plumb bătut. De aci strujit și cu fachiuri de vînt picat, și cu hârburi de scoici frecat preste ranele cele bătute și arse. Și aruncat în temniță și băgat cu picióarele în gros; și petrecu 7 zile nemișcat. Și iarăși scoțîndul 'l răstigniră pre cruce, găvosdîndu-i cu piróne mânele și picióarele. Că și pîna la mațe 'l străbătuse cu ucisăturile. Și Ghorbia și Copii, împregiur săgetînd pre svîntul la obraz și la ochi. Și de sâmcélele săgeților, picară luminile ochilor svîntului mucenic. Alții iară cu cosorul croindu-l preste părțile ascunse, tăiară și bóșele. Și pre cruce preste nópte trăind, pârîndu-i lui Lichinie că amu a amurit. Iară svinția sa de dumnezeesc Inger fu slobozit și însănătoșat. Și era cîntănd și evlaviind pre Dumnezeu. Iară dacă să făcu ziuă trimésă Lichinie să i-să ia trupul de pre cruce, să-l arunce în mare; și sosind trimișii decă vèzura pre svîntul viū și cu totul sănătos, crezură întru Domnul Christos ca la 85 de barbați și după dînșii alții m voinici, cărora era cătreenie Antipatrul Chiest; carii trimiși fiind să omóre pre cei dintâiū, crezură

și ei întru Domnul Christos. Și dacă văzu Lichinie că glăcevește orașul, învăță să taie capul svîntului. Atuncea strigară multă mulțime de creștini oprindu-i, și abia svîntul potolindu-i, făce rugă la Dumnezeu Iisus Christos. Și-i taiară capul împlându-și alergătura mărturiei. Și fu adus de la Iraclea la Evhaite, la lăcașul părinților săi, precum svîntul a dat poruncă lui Avgar scriitorului său, carele îi-a scris mai de amănunt și mai larg de mucenicia nevoinței lui, și întrebările și răspunsurile și vrémile, și multe feliurile muncelor și caznelor ce au văzut. Și de la Dumnezeu sprijinéle și agiutor mai larg au însemnat în mărturia lui de față fiind și privind.

Februarie 11.

Intr'acéstă zi să pomenéște svînta Teodora Impărătesa care a făcut pravoslavia.

Acésta a fost femeia lui Teofil Impărat ce au fost iconovareț, dară ea n'a fost eretică ca bărbatul ei. Că el și pre svîntul Methodie patriarchul Țarigradului a isgonit, și în locul lui a pus pre un Ión Leconomandel, adecă mindelnico balșebuicul; și svințele icóne le-a ars. Iară ea să vai că în vé-

dere nu cuteza a să închina svintelor icône, dară le avea ascunse la câmara așternutului ei; și nópțile sta la rugă de mângăia pr Dumneđeũ să facă milă cu paravoslavnicii. Și născu un făt, și i-a pus numele Michail și l'a învățat pravoslavia credinții. Iară după mórtea bărbatului ei, îndată a dat afară pr fermecătorul și iconovarețul acela, și aũ adu pr svîntul Methodie de 'și-a șezut în scaun. De aci a strîns soborul svînt și a procleți pr iconovareți. Și pr Ión l'aũ scos de l scaun. Și svintele icône le-a băgat în svînt besérică, și a așezat pravoslavia. Și pr bărbatul ei cu ruga svinților a spăsit, precu spun istoriile. Și plăcînd lui Dumnezeũ a mărs în Impărătia cea de sus, lăsând gio pr fiul ei Michail.

Pentr'a lor svinte rugi, Dumnezeũ miluește și ne spăsește. Amin.

13 Februarie.

*Intr'acéstă zî svinții apostoli și mucenici
Aquila și Prischila.*

Svîntul Aquila (achila) curelar era de me teșug și de svîntul Apostol Pavel decă auz mersă la dinsul cu femeia sa Prischila,

rotezându-se de la dinsul amândoi, erau
amândoi slujitori pre la tóte orașe și sate
mându-î. Și de preună chinuind și năpăștile
abdând. Și atîta și-aũ îndrigituit marele apo-
sol Pavel, pentru bunătățile lor și în Chri-
tos credință, cît și aĩ pomenirea în pogla-
vile sale. Și așa lui Christos și Apostolului
sine slujind, și multe făcînd minuni, mai apoi
prinși de păgîni, capetele tăiară. Și așa mu-
ndu-se de la acéste pămîntești, locuesc în
eriũ.

Februarie 18.

*Intr'acéstă lună 18, pomenirea dintr'u svinți
Părintelui nostru Leon Papa de Rim...*

«Dumnezeul Leon eșind să purcează,
Fug demoniĩ din cale-ĩ neputînd să-l vază».

Acesta minunatul, părintele nostru Leon,
pentr'asa peste samă curăție și minte in-
régă și viață strecurată, Patriarch Rimului
celui bătrîn, de Duhul svînt fu hirotonit;
marele viață cum place lui Dumnezeu și sara
le gozuri arătând și turma cea sub ascul-
area sa cu pré cuviință pascănd, și încă și
ereticilor hulénii, aũ curățit cu totul. Și

la vrémea acéia, când s'a făcut a patra svintă sobor din tótă lumea, cu șese sute și 30 de părinți sânti în Halchidon s'a strîns. Și multe pentru provoslavnica credință a învățături de agiutoriū a dat. Și pe ceia carii mințea de zicea o voie și o facere lui Christos Dumnezeul nostru, pre acelora oborînd réle învățături și încă urâții aceia luptându-se împotriva dreptăței, și să răsăpescă ispitind a dumnezeștilor părinți suflatele de Dumnezeu învățături fericitul acesta pentru ruga soborului tot s'aū plecat și în multe zile cu post și priveghére și cu rugă întinsă către Dumnezeu nevoind, și de Duhul svînt suflat cu scrisóre, pentru întrebările acélea a scos îndoită fécere și din voé lui Christos Dumnezeul nostru mărturisind, și acéstea cu epistolie le-aū trimis la sobor, care mulțimea pré cuvioșilor părinți priimind, și ca din rostul lui Dumnezeu scósă scrisórea, crezură, și turn pravoslaviei o numiră; și cu dînsa să odihniră și cu îndrăsnire asupra ereticilor să oțări, și a lor mult împletită semeție oborîră și cu acéstea obîrșiră svintele sobóre. Iară plăcutul lui Dumnezeu Leon a mai trăit destulă viață, și ca un luminător cu fapte bune a strălucit; într'adinca bătrînețe

către Domnul a mers; și să face soborul lui în svînta biserică cea mare.

Februarie 29.

Intr'acéstă lună 29, Pré cuviosul Părintele nostru Casian Rîmlénul.

Acesta era din Rîm, din părinți luminați și vestiți de mărire, carele din începutul vieței sale avu mare osîrdie la carte și la cuvînt, și cu iuțimea vieței sale petrecu tótă dăscălimea elinéscă deprinzînd desăvîrșit filosofia, și astronomia, învățând bine și Dumnezeuésca scriptură și cunoscând'o fôrte dédins pînă la vîrv de sîmcea. Și podobind viața sa cu curăție de feciorie; sê duse de la moșie și la schit de să féce călugăr, și să déde la o Mănăstire, nevoindu-se la tótă ascultarea. Și deprinzînd acoloa tot feliul de petrecere grea, si sosind la vîrv. de cumpăt, pentru multă a sa poslușenie, să dusă la săhăstrie și zăbovind acolo mulți ai, topindu-se cu de tótea păcătoșia, trecu la mai multă ispitelă călugărăescă. Decî eșind de la sahăstrie, cutreeră tóte mănăstirile a tot Evghiptul și a Tibaidei, și muntele Iutriei și Asiei și a Pontului și a Capadochiei și a tot Ana-

tolul, din carele 'și-aŭ strînsu-și viețile tuturor părinților și chipurile și petrécările și nevoițele, mai mult de cum culége țara pecétele inélelor, și acésta o vederéză cărțile ce-s scrise de dînsul, și alte dăscălii carele de le va ceti neștine, cu socotélă și cu dé-dînsul, multă ródă 'și va lua din tr'însa și mult folos și va cunóște din tr'însele și viața și obiceiurile ascriutorului. Decî așa viețuind minunatul acesta om, și așa petrecând s'a pristăvit la lăcașele ceriului.

Pentr'ale lor svinte rugî, Dumnezeŭ milu-éște și ne spasésce. Amin.

Martie 8.

Intr'acéstă lună 8, pré curiosul părintele nostru Teofilact, Episcopul de Nicomidia.

Acesta pré fericit era de la porțile Anadolului, și petrecindu-și viața de mic, din Providenția lui Dumneđeŭ eși de acolo la Țarigrad, și adinându-se cu ispravnicul celorla ce slujesc la boerii împărâtești, de la zic latinéște *asecritis*, de daŭ slujbele. Acesta era Tarasie, marele pravoslaviei străluminător, carele fu ales de Dumnezeŭ, Patriarc Țarigradului. De acia lăsând de bună

voe scaunul, stătu într'a lui loc Pavel Chi-
prinénul, lumina pre svéjnic. Și îndată mi-
nunatul Archiereu féce Mănăstire aprópe de
gârla mării négre și 'și féce călugări pre
Teofilact și pre Mihail; de acei carii le știu
bunătățile, 'i-aũ luat la casa sa cea de rugă;
și preste puțină vréme, 'i féce Episcopi, pre
Mihail și Sinade, iară pre fericitul Teofilact
în Nicomidia. Dară bunătățile lui multe ce-
aũ făcut svintei bisérici și bolnițe și milos-
ténie la sāraci; dar atita de milos cît mer-
gea la cei bolnavi de-ı spála cu un crop cu
mâna sa și-ı ștergea pre acei betégi stricați
de rane și stricați de punóe. Și dacá s'a
stírșit marele Tarasie Patriarchul, luminând
19 ani stătu în scaun înțeleptul Nichifor Pa-
triarch. Atuncea s'a făcut o timplare grea de
lacrămi, că aũ încăput spurcatul Leon arme-
nie, acel urit lui Dumnezeu și creștinilor,
care îndată s'a pornit asupra svintelor icóne.
Și oblicind Patriarchul Nichifor luà cu sine
Archiereii, pe Emilian de Kizic și pre Ești-
miã de Sardeon, și pre Iosif de Solun și
pre Evdocsie de Amoria și pre Mihail de
Sinade cu alți mulți; și pre fericitul Teofi-
lact, și mérsã la ațel lepădat de lége tiran;
și 'naintea lor aduserã multe cuvinte svinte

din svînta scriptură; dară el ca o aspidă astupîndu-și uréchile, n'aũ vrut să înțelégă. Déci fericitul Teofilact, a zîs: Vázute că calci răbdarea lui Dumnezeũ și dilgatărpenia, dară 'ți va veni curând cumplită stricătură și rîsepă de holbură și nimc nu te va scóte pentru cuvintele acestea. Dară spurcatul împlându-se de mânia, aũ isgonit pre toți și 'i-a trãmis la închisorî: pre svîntul Nichifor la ostrovul Tasul; iară pre fericitul Michail de Sinade, la Evdochiada, și pre alții pre aiurea, iară pre svîntul Teofilact în stravula cetate, carea-i sub pusórea Cuverratonilor, lângă Galatea. Intr'acea răbda svîntul acesta ispovédnic, 30 de ani, și s'aũ răposat către Domnul. De aci, preste puținei ani, s'a potolit irésele ereticești, și a luminat pravoslavia în zilele svîntei Impărătese Avgusta Teodora, și fiului ei Michail, și svîntul Patriarch Methodie. Atuncea aduseră svintele moștii a prapadovnicului părintelui nostru Teofilact de la izguanie la Nicomidia de le puseră în svînta de dinsul făcută besérecă.

Acesta, fericitul Pavel de Plusiada mărturisorul, a fost în zilele inconovareșilor, și aũ însulițat cu dumnezeeești cuvinte ca cu néște săgeți, pre ceia ce strica tãria légei,

și răsăpia svintele icóne, de răsăpia podóba și cuviința svintelor besérici, sprijinindu-și și întrebându-i cu răspunsuri tari din svînta scriptură, pentru svînta icónă a Domnului Christos; suferi isgnanii și urgii și gréle nevoi, și așa bine și vitejește biruind, déde cu pace sufletul la Dumnezeu.

9 Martie.

*Intr'acéstă lună în 9, svinții 40 de mucenici
în Sevastia ce-au mărturisit.*

Acești svinți erau din osăbite moșii purcezînd, și să aflaū la o cétă voiniciască de óste; iară pentru mărturia Domnului Christos, fură scoși la întrebare, și neînduplecându-se să jertvéscă la idoli, întâiū fură giudecați să-i bată în obraze cu pietri, și întorcându-se pietrile, loveau pre ucigași. Déci îi băgară goli într'un ézer în vréme de ger tótă nóptea, și unul de dînșii îndrăgindu-și viața, a alergat într'un feredeū ce era acolo gătat, și cât a dat de căldură s'au topit, iară unul din străjari sări în locul lui, că vészuse lumină mare pregiur svinții, și cununi pogorîte din ceriū pre dînșii, și una din cununi ne avînd loc; iară făcîndu-se ziuă

leşinară svinții, numai ce vedea că suflă încă.
De aci, frângîndu-le fluerile piciórelor și a
dobîndiră cununa mărturiei. Pent'acésta
cunoștea că li-î drag a mări pentru Domnul
Christos, că unul tînăr, ce încă era cu s
flet să gânde tiranul Ighemon că-l va înșel
de-'l va întórce; dară maică-sa temându-
că era fórte tînăr, 'l întárirá să nu să cum
va sparie și să scápe de soții, și să ține
tot de dînsul zicându-î: fiul meũ dulce, fi
iule de acum Tatálui ceresc, iacă 'ți este
gata într'agiutor Domnul Dumnezeũ; de acum
nu te mai tálni nice o trudă, că să trecu
tóte, că le-ai biruit tóte cu bărbăția ta. De
acum 'ți va fi bucurie, dulcétă, ușurare, și
veselie, carele te-î îndulci împărățînd cu Chr
stos, și 'mî vei fi și rugă către svinția sa
pentru mine maica ta. Și așa svinții cu flue
rile frînte, déderă și sufletele lor lui Dum
nezeũ. Iară slujitorii aducînd cară și cărcân
du-le trupurile svinte, le aduseră la marginea
părăului ce era acoloa aprópe, ce vézând
pre acel tinerel ce-î era numele Meliton, că
nici răsuffă, 'l lăsară să învie; iară maică-sa
văzând că a rămas însuși, socoté că-î ca
o mórte și lui și sie-și de s'ar scápa hiul
ei de la svinție. Și lăsându-și ea slábiciunea

și uitându-și durerile cele de maică, 'l ridică în umere-și și 'l ducea după cară, gândind că atuncea mai vîrtos va fi viū cînd 'l va vedea mort. Decî, ducându-l în umere maicăsa, s'a rēpăosat, și așa scăpând din grije maica și bucurându-se fôrte cu dulcēță de lărsēnia lui, aducîndu-și mortul pre iubitul ei fiū, la locul unde descărca trupurile svinților l'a pus de-asupra lor, în număr cu alții, pentru să nu fie despărțit nici trupul de la trupurile, ca să fie și svîntul împreună cu svinții. Și făcînd foc mare slugile demonilor, băgară svintele mōștii în foc. De aci savistuindu-le creștinilor, pentru svintele mōștii să nu-și ia dintr'insele le aruncară în pârâu. Dară totuși din socotēla lui Dumnezeu, le-aū bătut apa la o rîpă, și luându-le creștinii le-aū dăruit dar nefurat de bogăție iubitorilor mucenicești. Și să fēce prasnica svinților sale, în svînta mărturie a lor, ce este lângă cea de aramă Secsapiului.

24 Aprilie.

*Intr'acēstă lună 24, Svîntul mare mucenic
Sava Stratilat.*

Acesta svînt, mucenic Sava, era în zilele împăratului Avriilian, în Rîm, îndreptând slujba

de Stratilat — un feliu de voevoie. Și era de rudă Gothiu, și avînd credință în Domnul Christos, grijea svînții ce era prin temnițe închiși. Și prin curăția vieței sale, și schităcia bunătăților isgonia de la ómeni duri necurate, și pãrit că-i creștin, către Împãratul, lepădându-și briul sémnul cel de boerie și mărturisi pre Domnul Christos. Deci, l'aú spînzurat la muncă și 'l-a ars cu făclii. De aci în căldarea înfocată, plină de smólă, băgat, și nevestejindu-l nici lécă, crezură 100 de bărbați carii fură tăiați pentru Domnul Christos; și dobîndiră cununa; și iară-și a doua óră dindu-i strînsori cu munci svîntului, întãrindu-l Christos de mai 'nainte în témniță și dându'i îndrãsnire, de acia 'l aruncară în pîrâu, și dobîndi cununa mărturieii; și era luminat la vîrsta statului, albenet rumen la față, părul la cap și la barbă, ca de aur lucind, iară căutătura ochilor 'i era grósnică cinstéște fără spãrãiată, 'l arãta mare vítéz.

25 Aprilie.

*Intr'acéstã lunã 25, pomenirea svîntului
Apostol. Evanghelist Marcu.*

Acesta, în tot lãudatul svîntul Apostol Marcu, a propoveduit pre Domnul Christos

în tot Egiptul și în Livia și în Barbaria și în Pentapoli, în zilele lui Tiverie Chesarul; și a scris și evangelia sa tlâcuind'o svîntul apostol Petru. Și mergînd în Chirina Pentapolei, féce multe minuni. De aci mérsă în Alexandria, cea spre Faraon, și de acolo la Pentapol, făcînd minuni pretutindenea și podobind svintele besérici a Domnului Christos cu hirotonii de Episcopi și alaltî clerici; apoi iarăși mergînd la Alexandria, și aflînd nește frați la mare la bucule. Pentr'aceia cu dînșii bine vestind și strigînd cuvintele lui Dumnezeu. Unde mergînd la dînsul închinătorii idolilor, și nesuferind a vedea sporind credința lui Christos, 'l legară cu funii de-'l trăgea pre gios, și i să luă carnea pre ascuțitul pietrilor și sângele svinției sale roșia pămîntul. De aci băgându-l în témniță, i s'a arătat Domnul Christos, spuindu-i slava ce-l așteptă să-'l priiméscă; și la zîuă iarăși legându-l îl tîrîră pre uliță; și pentru acélea ce să zmăcina și să rumpea pre petri, 'și-aū datu-și sufletul în mărirea lui Dumnezeu.

Iară chipul svîntului era așa: mijlociū, și défirelea la măsura vârstei creștea căruntațe; nasul lungăreț, nescund, neștirb; sprîncénile bătea gios; barba lungă; capul pleșiuv; și

flórea pielitei lui defirea. Și erea fóрте mi-
los și ertător; și fóрте viatnic la voróvã; in-
tr'atita cît dé tocma lucia bunătățile sufle-
tului lui cu harurile trupului. Și să féce so-
borul lui în cinstita lui beséricã, carea éste
aprópe de Taurul (sãmn éste în Țarigrad).

Mai 5.

Intr'acéstã lunã 5, svinta mare mucenită Irina.

Acésta era fica sîngurã nãscutã lui Lichinie
Impérat și maice-sa Lichiniei din cetatea Ma-
gedon, Pinelopi întãiu de pãrinții ei menitã;
și fiind ea la trup ghizdavã, și faeșe și cu
frumséțile întrecând vîrstnicile ei, într'un stan
de piatrã 'naltã petrecea, carea tatál ei 'i-a
zidit cu 13 fețișóre frumóse, multã și nelip-
sitã de slujbã, având bogăție și scaun și
mésã și sféjnic făcute tóte cu aur; și erea
când o puse acolo de șése ani, de Apelian
óre care bătrîn învățat care l'a pus Lichinie
a întra către dinsa. Decí vèzu închisã nóptea,
porumbița venitã aducând un frunzãrel de
maslin, care l'a pus pe mésã, și un vultur
aducînd cununi de flori și pre mésã puind;
de aci pre altã feréstrã un corb și pusã un
șarpe pe mésã; și desmerdându-se că și cu-

getând óre ce póte hi că să muéză acile ce văzu; bătrânul Apelian 'i-a deslegat visul zicând: porumbița éste nevoița învățătorei gândului ei, iară frunzărelul de maslin, pe-céte lucrurilor și deschizătura botezului; iară vulturul Impërat păsërilor fiind, cu cununa-i însemna biruința într'ale sale ei bunuri; iară corbul cu șarpele scârbă și mișelătate arată. Și cu totul 'i-a deslegat și 'i-a tlăcuit și lupta mărturiei, și-a arătat carea pentru Christos vré să obîrșască. De acé alalte slăvite tóte de rîndul ei spune-se-va. Că numele ei spun că-i numită de ingerul, în loc de Pinelopi, Irina. Și de la dînsul fu învățată de rîndul Domnului Christos; și cum că vor fi spăsăți pentru dînsa multe de suflete întunérice, și cum 'i va veni ei ucenicul lui Pavel svîntului Apostol Timothei de o va boteza.

Acésta eară făcîndu-se, a tatălui sêu zdrobind idolii, 'i-aũ lepădat gios, și fu întăiũ pusă la strînsóre de al ei tată, carele să o calce caii aũ poruncit, din care unul în loc de cei vra féce ceva rêu s'a răpezit asupra tatălui sêu, și l'a trîntit gios de i-a zdrobit mâna cea diréptă și l'a omorît, și cu glas de om pre sfînta fericind, îndată-și că s'a deslegat de legături și rugată de norod în-

visă pre tatăl ei cu ruga, carele cu trei mii de bărbați și cu a sa femeie crezu în Mântuitorul Christos și să boteză; și lăsându-și împărăția, la turnul ce-și făcură hiicei sale aș petrecutu și viața: și luând a lui împărăție Sedechie, iarăși sânta să jertfescă idolilor fu silită, și neînduplecând'o, în grăpă adincă, cu capul în gios fu aruncată în care vinate gânganii tot felul era, și acolo trăind nevătămată, și petrecând patru zile scósă, 'i herăstruiră picióarele, și iară-și de îngerul fu sănătoșată. De aci la rôtă fu legată, și oprindu se apa carea pornea róta, sânta rămasă nevătămată, și pentr'acéstă minune crezură lui Christos, opt mii de suflete acuvintărește, și Sedechie scoțindu-se scăpându-se de Împărăție, Savorie hiu-său, asupra celor ce l'aș scos oștindu-se, tîmpinându-l inaintea cetății sânta Irina, pre însul și tótă óstea aceia cu dînsul 'i-a orbit cu ruga și cu nevedere 'i-a lovit, și iară-și cu ruga a vedea 'i-a făcut. Decî fu găvozdită la glésne cu piróne, și un sac plin de arină 'i-a încărcat și trei mile o lungară în gónă; iară pămîntul desfăcându-se, și în pântecele său pre slugile tiranului și din necredincioși și înghetând bărbați zéce mii, crezură în Chri-

stos alți trei-zeci de mii de bărbați, și încă
țiindu-se tiranul în necredință, venind lovi
de ucisă îngerul 5 mii, și rămânând slobodă
svânta și împlând prin cetate, mult prin slă-
vite faceri să lucra de la svinția sa. Și ve-
nind la turnul unde era tatăl ei cu Timo-
theiū presviterul, cincî întunérece de suflete
venite la învățatura ei, lui Christos le-aū în-
chinat (botezându-le), și cu dēnsa cei puși
de straje la turn, bărbați treizeci și trei.
Iară în cetatea Calinicul, unde era Nume-
rian Impărat, sosind și înaintea féței lui a
stând și pre Christos Dumnezeū, mărturisind,
în trei boi de aramă fu băgată, dintr'unul
într'altul, și într'al treilea mutând-o, și cel
al treilea boū prislăvit purcezēnd și îm-
blând în care era svânta, de aci crēpând și
eșind svânta nearsă, veniré către Domnul
Christos de crezură, ca la zéce întunérece.
De aci Impăratul schimbând viața și murind,
porunci epharchulului să nu opréscă, ci să o
căznéscă, carele și cu fier legând-o și bă-
gând-o în focare, rămasă nevetejită, Ingerul
lui Dumneđeū focul stingēnd, și depregiur
dēnsa legături rumpēnd, atâta cât s'aū pré-
mirat și eparchul, cu cei ce era cu sine de
crezură și veniră la Christos Domnul nostru.

Și eșind véstea că, Savorie Impăratul perșilor să-î tae capul învață, și făcând așa, și în mormânt culcată, și iară-și de îngerul fú invisă, fericind-o Ingerul de ceia ce pentru Christos s'a nevoit, și pre ceia ce crezură pentru svinția ei, și pre ceia care vor po meni-o pre svinția ei, într'anii cei viitori. Iară după tăerea cu sabia, și din morți înviarea, snun cu stâlpăre de maslin a mână avënd, a intrat a miază-zi de s'a arătat Impăratului, și el crezënd în Iisus Christos, și botezëndu-se de Timoteiū presbiterul cu mulțime de zeci de mii multe. De aci svânt mersă la cetatea ei Magedon, la părinții ei deci pre tatăl amu răposat lăcrămă, și s'impună cu maica sa, și luând-o în sus nocul o dusă în Efes, de petrecu acolo, făcënd multe minuni, și adevërat grăită tócmă cu Apostolii. Și după aceia sosi la Apelian, ce l'puseră dascăl la svânta scriptură tatăl ei la turnul cel de piatră, și svânta aducënd pre cei din Efes, și numai șese ómeni luând și pre Apelian, venind la racla nóvă, în carea încă nime n'aũ fost îngropat, într'acea a adormit, poruncind până în patru zile nime să nu-î miște piatra de désupra, care o pusă Apelian dascălul; și petrecând dou

ile, s'a aflat piatra ridicată și trupul svintei. Decî acéstea, de pre gânduri omenești când ai să părea unora necrezut, dar lui Dumnezeu 'i sunt tóte, céle ce nu să pot la ómeni.

Maî 8.

Intr'acéstă lună 8, svântul, slăvit. apostol evanghelist și la piept lui Christos iubit și deavest-vénic Ión bogoslovu.

A de strînsul svintei pulberî, ce iasă din svîntul mormêntul lui, ce 'i zic mană.

Intru tot bunul Dumnezeu și iubitorul de ómeni Domnul nostru, nu numai ce-aũ spodobit Impêrăția ceriului, și vécnicilor bunurî, pre carîi pentru svinția sa s'aũ nevoit cu osîrdie svinții sêi ucenici și apostolî, prooroci și mucenici și pre ceia ce aũ bine plăcut, ce încă aũ și strălucit cu multe minunî, și locurile pre unde ei aũ luminat și s'aũ îngropat arătându-le pline de darurî, că și mormêntul în care se îngropase marele apostol și evanghelist Ión, când vru să se mute să se pristăvéscă, în toți anîi isvoréște și se isbucnéște afară fără véste. In a opta zî a lui Maî, din melițatul svântului Duch, pravă

pulberă svântă; carea preste nume o nume
locuitorii mană; și acésta culegând-o ceia
vin acolo, o trebălesc de izbăvire a tot
patime, de liac sufletelor și sănătate trup
rilor slăvind pre Dumneđeū, și pre a sv
ției sale ogodnic Ión cinstind.

NB. Din a lui Sofronie.

Trebue a ști, că tatăl lui bogoslov, era
Zevedeū, iară maica Salomi, ficia lui Iosif
logodnicul pré cinstitei născătórei. Că Iosif
avu 4 fέți: Iacov, Simeon, Iuda, Iosi, și patru
fέte: Esthir, Martha și Salomi, carea era
muére lui Zevedeū, maică lui Ión bogoslov.
Deci, Domnul nostru Iisus Christos, era unchi
lui Ión, ca cum ar hi frate Salomiei, fέte
lui Iosif și numai pre Petru a botezat Chri
stos cu mânil sale. Petru pre Andrei, An
drei pre Iacov, și pre Ión; iară Ión și cu
Iacov pre alți apostoli. (Acesta botez cum
se véde, aū fost mai 'nainte de înviere, iară
după înviere, le fu svinților apostoli botez
cum scrie la dénie glava 1), vers 5, și glava
2). Și când fugiră toți, iară Ión iubitul sa
aflat de față la datul Domnului Christos și
la rěstignire, și a venit și la mormént cu

Petru, și aŭ luat și pre svinția sa maica lui Dumneđeŭ la sine cu un fiŭ. Avu trei maice pre pământ: întâiŭ pre Salomi, din care s'a născut; a dóua că fu fiu tunetului; a treia prin svânta Dumneđeŭ născătórea; precum i s'a đis de Domnul, iacă maica ta. Și a botezat pre svânta Dumneđeŭ născătórea Petru și Ión (acésta-i pentru să svințescă svântul botez pentru rodul omenesc ca și iubitul fiŭ al ei). Și era cu svinția ei, Ión Bogoslov, până la adormirea svinției sale. Apoi aŭ venit la Efes și aŭ rěsturnat gios cu ruga sa, capiștea cea mare a Artemidei, carea era minunată în tótă lumea, de mare. Și aŭ izbăvit de la înșelăciune 40 de întunérece, bărbați și femei ce slujia Artemidei, și 'i-a adusu-i la lumină. Și să numește livaton muntele, în care stă béserica svântului Ión bogoslov, și despre apus zace svântul apostol Timoteiŭ.

Aflăm în Hronigraf, Impărătésa lui Iustian Impěrat, ce aŭ făcut svinta Sofie, a făcut și ea beserică svinților apostoli minunată, și aŭ adus de aŭ pus svintele móștii a svinți apostoli Andrei, Luca și Timotheiŭ. Înă Maria Magdalena și cu cei 7 otroci, sunt în muntele ce se apropie de se chiamă

hailion. Iară svânta Ermivia fiică fiind lui I
lip, unul din cei 7 diaconi, una fiind c
patru a lui fiice proorociți, zace la ac
munte, de aprópe și adauct mucenicul
hiică-sa Calicsheni și alți mucenici ce au fost
Episcopi Ariston, Miranos, și Aristabul
Pavel cetatinul pustii. Și să féce soborul
în cistita apostolia lui ceia ce este în Evdomo.

Maí 19.

*Intr'acéstă zî, pré cuviosul părintele nostru
Ión episcopul Gothilor.*

În zilele Impăratului Constantin, acest svânt
Ión, locuia în laturea Gothilor. Născut c
părinți ca și Samuil; și din tinere enug
să déde la post și la rugă, de fu lăcaș
Iisus Christos, și pogorând la Ierusalim, c
treeră trei ani locurile svinte, și să întór
acasă. Și ducându-se Episcopul locului, tr
mis de Constantin Impărat, la Iraclia Traci
fu cesta oprit cu multă rugă, de creștini
acolo, de 'l duseră la Iviri și 'l semna
Episcop, și iară-și 'și-au venitu-și acasă,
făcându-se sculare asupra aceei țeri de Hag
de a tăiat pre mulți, scăpă cu fuga la Am
stridu și ședu 4 ani acolo, și dacă auți f

șenia lui Hagan, zisă către ceia ce era cu dânsul: eū preste 40 de zile mă duc să-mi întreb gândeț cu Hagan, înaintea Domnului Christos, și preste 40 de zile, învățând no-todul de spăsenia sufletului, să pristăvi dând sufletul la Dumneđeū, și sosind acolo corabia lui, proorocită de dânsul, atunci svântul Gheorghe de Amastrida episcopul, 'l băgă în raclă cu lumină și cu tămâi, petrecându-l tot orașul până la corabie, și-l duseră la monăstirea lui, la Parthenon; făcându-se multe minuni și în viață și după mórte, din carele s'a aflat numai vre-o đéce scrise; dară nu vrum să mai lungim cuvântul.

21 Mai.

Intr'acéstă lună 21, pomenirea svinților slăviți de Dumneđeū cununați și tocma cu apostolū mart Impērați Constantin și maică-sa Elena.

Acesta mare féricit și în véci cinstit între Impērați, Constantin era fecior lui Constanție, celui ce-i đic vérdede, și al cinstitei Eléne. Că Consta era nepot lui Clavdie, Impēratul de Rim, de mai 'nainte de Impērația lui Dioclițian și a lui Cariū Impērat.

Acesta Consta, tatăl svintului Constantin

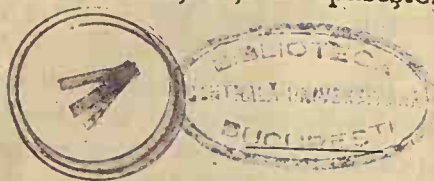
alegându-l Dioclițian erculie să-i fie părtași Impărății cu Maximian Walerie, și pornind acești doi Dioclițian și Maximian gónă mare, asupra creștinilor, iară Consta, tatăl svîntului Constantin, singur era creștinilor cu milă și cu blândețe, lucrând mai mult ca ceia ce să nevoia, pentru credința Domnului Christos, prin sfétnicii și părtașii poruncilor Impărătești.

Acest Consta, învățând credința creștină și pre iubitul său fiu Constantin, carele mai apoi fu și întâiul creștinilor Imperat în scaun la ostróvele Vretaniei, care decă înțelăsă ce făcea la Rîm, fiul lui Erculie Masentie, fapte păgânești și lepădate și spurcate; și pângărite; pornite din Dumnezeescă rîvnă, purcésă asupra lui, luând pre Dumnezeu într'agiutor; a căruia' vędënd Dumneđeu curăția sufletului, înteiu 'i-s'a arătat în vis, de aci sub dânsul (2) amiază-zi, hărăcind cu stéle scrisă semnul crucei cu acéste cuvinte: *in hoc signo vinces*, = cu acésta semn învinge. Vru iarăși de să arătă om iubitorul și lui și celor destoinici. Deci, luând îndrăsnire cu chipul cinstitei cruci, făcând'o de aur, mersă la Rîm, și bătând rėsboiul, surupă pre cel păgân răpitor pre Maxentie Impératul Tive-

ului, rumpându-se podul cu dânsul și să necă acolo, la podul ce-i zice: vulvia sau bulbia, și a izbăvit din tirania lui, cetățenii Rîmului. De aci, purcedând, mersă spre răsărit, și vru să facă cetate pre numele său, la sórele unde vîc că aũ fost resboiul Troilor cu elinii, și fu oprit cu dumnezească semnare, invitat de la Dumneđeũ, să-și zidescă cetatea, mai curînd la Vizantia. Deci, urmând voci lui Dumneđeũ, zidi acea de Dumneđeũ păzită cetate, in numele său «Țarigradul», și o svinți, închinând'o ca o părgă și cepătură credinței sale, la Dumneđeũ. Și cercând adevara cunoștință a credinței nôste, a strîns în Niceea de pretutindenea Archierei, cu mijlocul cărora s'a strigat de s'a propoveduit paroslavnică credință, și fu cunoscut fiul într'o ființă cu părintele, și trintind pre Arie sub anathemă și sub blestem pre dânsul și pre cei într'un gând cu dânsul cu huléniile lor.

Și trimițînd la Ierusalim pre maică sa Elena pentru cererea cinstitelor lémne, in carele s'aũ răstignit pre trup Christos Dumneđeul nostru, și cu dânsa le-a adus lasând o parte la Ierusalim, și o parte la Țarigrad. Și sosind la fiul ei, déde fărșit. Iară marele Con-

stantin luminând Țarigradul cu obnovlénii
adecă rodinile cu prasnice, și petrecând puțin
preste patru-deci și doi de ai ce-aũ împără-
țit, începând a porni óste asupra Perșilor și
mergênd la un câmp a Nicomidiei, s'a pris-
tăvit la Dumneđeũ. Și fu adus în cetatea
sa, Țarigradul cinstit cu mare cuviință, cu
provoduri și cu timpinări, și fu astrucat în
svînta besérică a svinților apostoli. Și a
împărățit în Rîm la cincî mii, opt sute, opt
spre-dece ai ei — de la faptul lumei, fiind-
du-și al trei-deci și doilea Impêrat de la Au-
gust Chesariu. Și să face soborul lui în svînta
besérică cea mare și în a svinților apostoli.
Și în dumnezeésca lui besérică la cisterna
lăcașului Patriarchului depreună Impêrat
și cu senatorii cu litie venind și sânta litur-
ghie făcându-se. Pentr'a lor svinte rugî, Dum-
neđeũ miluésște și ne spăsésște. Amin.

VERIFICAT
2007